

СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 134 Год. LXIV | Понеделник, 27 октомври 2008 Цена на овој број е 250 денари

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
2623. Уредба за воспоставувањето и начинот на користење на информациониот систем за обработка на податоци во електронски облик и електронски потпис при увоз, извоз и транзит на стоки.....	2	2631. Решение за изменување на Решението за именување на претседател, заменик на претседателот и членови на Управен одбор за воспоставување на интегрирано гранично управување и за интегрално компјутерско поврзување на граничните премини и нивно поврзување со Брисел.....	8
2624. Уредба за престанување на важење на Уредбата за методологијата за распределба на наменските дотации за јавните установи за социјална заштита – домови за стари лица.....	6	2632. Програма за изменување и дополнување на Програмата за експлоатација и одржливо искористување на минералните сировини.....	9
2625. Одлука за испраќање на единица на Армијата на Република Македонија за учество на вежбовна активност во Кралството Шведска, Швајцарската Конфедерација и Република Австрија	6	2633. Програма за изменување и дополнување на Програмата за задолжителна имунизација на населението во Република Македонија во 2008 година...	9
2626. Одлука за изменување на Одлуката за пренесување на основачките права и обврски над постојните јавни установи за стари лица, на општините и на Градот Скопје и пренесување на правото на сопственост на објекти.....	7	2634. Лиценца за постојано приредување на посебна игра на среќа - „Обложување на спортски натпревари“.....	10
2627. Одлука за именување и дополнување на Одлуката за утврдување мрежа на јавните установи за социјална заштита	7	2635. Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за формата и содржината на огласот, известувањето за поништување на постапката и обрзецот на евиденцијата на постапките со барање за прибирање на понуди.....	11
2628. Одлука за престанок и давање на користење на недвижна ствар на Министерството за информатичко општество	7	2636. Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за формата и содржината на огласите и известувањата при доделувањето на договорите за јавни набавки.....	11
2629. Решение за разрешување од должноста државен секретар во Министерството за надворешни работи.....	8	2637. Решение за упис во Регистарот на правни лица за вршење стручна контрола во органското производство.....	12
2630. Решение за именување државен секретар во Министерството за надворешни работи.....	8		

	Стр.		Стр.
2638.		2643.	
Правилник за утврдување на географските области насадени со винова лоза за заштита на географското потекло на виното во Република Македонија, листата на заштитени имиња на вина обележани со географска ознака и правилата во врска со обележувањето на нивните производни области.....	12	Решение за стапување во примена на востановен катастар на недвижности..	44
2639.		2644.	
Правилник за начинот и критериумите за издавање, продолжување и одземање на овластувања за изработка на проектна документација како одговорен проектант, ревизија на проектна документација и надзор над изведување на градби, формата и содржината на образецот на овластувањата и начинот на водењето на регистарот.....	14	Решение за стапување во примена на востановен катастар на недвижности..	44
2640.		2645.	
Правилник за начинот на издавање, одземање и продолжување на лиценците за проектирање на градби, формата и содржината на образецот на лиценците и начинот на водење на регистарот за издадени лиценци за проектирање на градби.....	24	Решение за стапување во примена на востановен катастар на недвижности..	44
2641.		2646.	
Правилник за висината на надоместокот, начинот на издавање, одземање и продолжување на лиценци за надзор над изградбата, формата и содржината на образецот на лиценците и начинот на водење на регистарот на издадени лиценци за надзор над изградбата.....	29	Решение за стапување во примена на востановен катастар на недвижности..	45
2642.		2647.	
Правилник за начинот на издавање, одземање и продолжување на лиценци за изведувач на градби, формата и содржината на образецот на лиценците и начинот на водење на регистарот за издадени лиценци за изведувач на градби	36	Решение за стапување во примена на востановен катастар на недвижности..	45
		2648.	
		Решение за стапување во примена на востановен катастар на недвижности..	45
		2649.	
		Решение за конвезија на податоците од катастар на земјиште во катастар на недвижности.....	45
		2650.	
		Решение за стапување во примена на востановен катастар на недвижности..	45
		2651.	
		Одлука за определување највисоки цени на одделни нафтени деривати утврдени согласно Методологијата.....	45
		2652.	
		Правилник за начинот и правилата на моделарство.....	47
		2653.	
		Правилник за начинот и условите за лансирање на ракети и други летачки објекти за научни, спортски и други цели што можат да ја загрозат безбедноста на воздушниот сообраќај.....	48
		2654.	
		Правилник за начинот и правилата на летање со балони.....	50
		Огласен дел	1-72

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

2623.

Врз основа на член 11-а од Законот за податоците во електронски облик и електронски потпис („Службен весник на Република Македонија” бр. 34/01, 6/02 и 98/08), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 21.10.2008 година, донесе

У Р Е Д Б А

ЗА ВОСПОСТАВУВАЊЕТО И НАЧИНОТ НА КОРИСТЕЊЕ НА ИНФОРМАЦИОНИОТ СИСТЕМ ЗА ОБРАБОТКА НА ПОДАТОЦИ ВО ЕЛЕКТРОНСКИ ОБЛИК И ЕЛЕКТРОНСКИ ПОТПИС ПРИ УВОЗ, ИЗВОЗ И ТРАНЗИТ НА СТОКИ

I. Општи одредби

Член 1

Предмет

Со оваа уредба се пропишува воспоставувањето, начинот на користење, како и регистрацијата и функционалностите на информациониот систем за обработка на податоци во електронски облик и електронски потпис при увоз, извоз, и транзит на стоки.

Член 2

Цел

Информационен систем од член 1 од оваа уредба е достапен на интернет и истиот има за цел да овозможи електронско поднесување барања и издавање дозволи за контрола при увоз, извоз и транзит на стоки, да ја модернизира и поедностави постапката, како и да воспостави единствена база на податоци и хармонизиран систем на размена на податоци меѓу субјектите во јавниот и приватниот сектор во областа на меѓународната размена на стоки, кои се извршуваат преку едношалтерскиот информациоен систем (во натамошниот текст: едношалтерски систем). Скратениот назив на едношалтерскиот ситем е EXIM.

Член 3

Дефиниции

(1) Одделни изрази употребени во оваа уредба го имаат следново значење:

1. „Едношалтерски систем“ е: техничка опрема (сервери и други хардверски уреди, комуникациска опрема), мрежи и бази на податоци и софтверски програми како единствен централен систем на поврзување на субјектите;

2. „Дозволи“ се сите дозволи, лиценци, одобренија, согласности, решенија кои се издаваат согласно Одлуката за распоредување на стоки на форми на увоз и извоз, како и други мерки на трговската политика;

3. „Барање“ е образец за автоматска обработка на податоци со кој економскиот оператор се обраќа до органот заради издавање на дозвола;

4. „Орган“ е секој орган на државната управа, и Народна банка на Република Македонија, и институции со јавни овластувања, кои даваат услуги преку едношалтерскиот систем;

5. „Економски оператор“ е лице кое во рамките на своето работење е вклучено во активности кои се опфатени со царинските прописи и прописите со кои се уредуваат дозволите и кое го користи едношалтерскиот систем;

6. „Субјекти“ се сите лица, органи и економски оператори кои се регистрирани и го користат едношалтерскиот систем;

7. „Корисник“ е секое физичко лице вработено во органот или економскиот оператор кое користи одделни функционалности на едношалтерскиот систем;

8. „Изведувач“ е правно лице со кое Царинската управа има склучено договор за одржување и надградба на техничката опрема и софтверските програми;

9. „Координатор“ е лице вработено во органот, кое е овластено од одговорното лице на органот да ја следи и координира оперативноста на едношалтерскиот систем на ниво на орган и учествува во планирањето за унапредување и развој на системот.

10. „Референтни податоци“ се податоци од одредена област групирани на соодветен начин според меѓународни или национални стандарди.

II. Воспоставување на едношалтерскиот систем

Член 4

Примена на едношалтерскиот систем

(1) Со едношалтерскиот систем управува Царинската управа и го користи за прием на барања за распределба и распределба на стоки во рамките на тарифни квоти, како и за прием, обработка и потврдување на Единствен царински документ за транзит и ТИР карнет согласно царинските прописи.

(2) Преку едношалтерскиот систем прием на барања и издавање на дозволи вршат следниве органи:

- Министерство за финансии – Царинска управа,
- Министерство за внатрешни работи – Биро за јавна безбедност,
- Министерство за економија,
- Министерство за економија - Биро за метрологија,
- Министерство за животна средина и просторно планирање,
- Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство
- Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство-Управа за ветеринарство,
- Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство-Управа за семе и саден материјал,
- Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство-Фито-санитарна управа,

-Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство-Државен инспекторат за земјоделство,

-Министерство за здравство - Биро за лекови,
-Министерство за здравство -Државен санитарен и здравствен инспекторат,

-Министерство за здравство - Дирекција за храна,
-Министерство за култура - Управа за заштита на културното наследство,

-Дирекција за радијациона сигурност и
-Народна банка на Република Македонија.

(3) Користењето на едношалтерскиот систем за прием на барања за и распределба на стоки во рамките на тарифни квоти, како и за прием, обработка и потврдување на Единствен царински документ за транзит и ТИР карнет, го одобрува Царинската управа, согласно царинските прописи.

Член 5

Начин на користење на едношалтерскиот систем од страна на органот

(1) Преку едношалтерскиот систем органот задолжително внесува:

- податоци содржани во барањето за дозвола поднесено во хартиена форма до органот од страна на економските оператори и

-податоци содржани во решението, односно издадената или неодобrena дозвола, без разлика на формата во која е поднесено барањето до органот.

(2) Органот во едношалтерскиот систем ги внесува и редовно ги ажурира и администрира информациите, референтните податоци и обрасците на барања и дозволи што се во негова надлежност и за тоа веднаш ја известува Царинската управа.

(3) Органот доставува месечен извештај до Царинската управа за функционирањето на едношалтерскиот систем. Извештајот за претходниот месец се доставува до Царинската управа најдоцна до петнаесеттиот ден во тековниот месец.

Член 6

Начин на користење на едношалтерскиот систем од страна на економските оператори

(1) Економските оператори барањата како и прилозите кон барањата ги поднесуваат во електронска форма, преку едношалтерскиот систем или директно до надлежниот орган во хартиена форма.

(2) Доколку економскиот оператор барањето го поднесе преку едношалтерскиот систем, сите понатамошни дејствија во постапката се извршуваат преку едношалтерскиот систем.

(3) Во случај на прекин во функционирањето на едношалтерскиот систем, поднесувањето и размената на податоци се извршуваат во хартиена форма. По вторното воспоставување на функционалноста на едношалтерскиот систем, органот поднесените и разменети податоци во хартиена форма ги внесува во едношалтерскиот систем.

(4) Економскиот оператор може документите кои се доставуваат во прилог на барањето да ги поднесе во хартиена форма, доколку истите не се достапни во електронска форма.

Член 7**Начин на управување со податоците**

(1) Со податоците поднесени и разменети преку едношалтерскиот систем управува органот до кој се поднесени.

(2) Со референтните податоци во едношалтерскиот систем управува органот во чија надлежност се тие референтни податоци.

(3) Царинската управа управува со референтни податоци кои се од заеднички интерес за сите субјекти кои се вклучени во едношалтерскиот систем.

(4) Органот кој врши прием и управува со податоците, вклучително и референтните податоци во едношалтерскиот систем, овозможува размена на тие податоци со другите органи вклучени во едношалтерскиот систем.

(5) Органите на државната управа, јавните претпријатија, акционерските друштва и друштвата со ограничена одговорност во државна сопственост и институциите со јавни овластувања кои не се вклучени во едношалтерскиот систем, а располагаат со бази на податоци што се потребни за обработка на податоците и издавање на дозволата, за потребите на едношалтерскиот систем обезбедуваат соодветна електронска размена на податоците од истите.

(6) Органите вклучени во едношалтерскиот систем и органите на државната управа, јавните претпријатија, акционерските друштва и друштвата со ограничена одговорност во државна сопственост и институциите со јавни овластувања кои не се вклучени во едношалтерскиот систем разменуваат податоци и информации кои им се потребни за вршење на нивните надлежности. Обемот на размена се однесува на податоците и информациите кои се соодветни и пропорционални на целите заради кои се разменуваат.

(7) Органите вклучени во едношалтерскиот систем со органите на државната управа, јавните претпријатија, акционерските друштва и друштвата со ограничена одговорност во државна сопственост и институциите со јавни овластувања кои не се вклучени во едношалтерскиот систем договорно го уредуваат начинот на размена на податоците за потребите на едношалтерскиот систем.

(8) Органот е одговорен за погрешно внесени или неажурирани информации во едношалтерскиот систем, а кои се однесуваат на обрасците, референтните податоци и другите информации од негова надлежност.

Член 8**Начин на одржување и надградување на едношалтерскиот систем**

(1) Царинската управа се грижи за одржувањето и надградување на едношалтерскиот систем.

(2) Царинската управа назначува лица кои обезбедуваат техничка и софтверска поддршка на едношалтерскиот систем, управуваат со референтните податоци кои се од заеднички интерес и ја следат и координираат оперативноста на едношалтерскиот систем со изведувачите и координаторите.

(3) Органот назначува координатор и обезбедува соодветна организациска и кадровска структура за непречено функционирање на едношалтерскиот систем и за тоа ја известува Царинската управа во рок од три дена.

Член 9**Безбедност на едношалтерскиот систем**

(1) Примарните сервери на кои се инсталирани софтверските програми, базата на податоци за едношалтерскиот систем, физички се лоцирани, хостирани и администрирани од страна на Царинската управа.

(2) Физички пристап до просторијата во која се сместени серверите имаат само овластени лица од директорот на Царинската управа.

(3) Доколку е потребен пристап на друго лице до просторијата и податоците зачувани на серверите, тогаш тоа лице треба да биде придружувано и надгледувано од овластено лице од став 2 на овој член.

(4) Просторијата во која се инсталирани серверите се заштитува од ризиците во опкружувањето преку примена на мерки и контроли со кои се намалува ризикот од потенцијални закани, вклучувајќи кражба, пожар, експлозии, чад, вода, прашина, вибрации, хемиски влјанија, пречки во снабдувањето со електрична енергија и електромагнетно зрачење.

Член 10**Заштита на серверите и софтверската програма**

(1) Серверите и софтверската програма се заштитуваат преку:

- огнени ѕидови (firewall) за заштита на внатрешните сегменти од надворешен пристап, кои се конфигурирани за да оневозможат пристап и протокол кој не е потребен за функционирање на едношалтерскиот систем,
- вграден безбедносен серверски сертификат за заштита на електронската комуникација и
- систем за заштита од штетни софтверски програми, кој редовно се ажурира со најновите дефиниции на штетни софтверски програми и кој врши проверка заради откривање и оневозможување на дејствување на штетни софтверски програми при секој прием на податоци во едношалтерскиот систем.

Член 11**Резервна копија на податоците**

(1) Резервната копија (back up) на податоците складирани на серверите се чува во просторија која се наоѓа надвор од објектот во кој се сместени серверите.

(2) Резервните копии се физички и криптографски заштитени заради оневозможување на каква било модификација.

(3) Резервното копирање на податоците се врши секој работен ден, на крајот од работната седмица и секој последен работен ден во месецот.

(4) Заради вршење на резервно копирање Царинската управа обезбедува уред и доволен број на медиуми за правење резервни копии согласно план за управување со копиите.

Член 12

Начин на користење на техничката опрема отстапена на органите

Органот техничката опрема (комуникациската и мрежна опрема, персоналните компјутери и печатачи) која му е отстапена на трајно користење ја користи и одржува исклучиво за потребите на едношалтерскиот систем.

III. Регистрација во едношалтерскиот систем

Член 13

Регистрација на органите

(1) Царинската управа ги регистрира органите во едношалтерскиот систем, односно им доделува корисничко име и лозинка на координаторите или лицата овластени од одговорното лице на органот.

(2) Координаторот или лице овластено од одговорното лице на органот, ги определува корисничките имиња и лозинките на корисниците на едношалтерскиот систем кај органот по претходно обезбеден електронски потпис во форма на дигитален сертификат.

Член 14

Регистрација на економските оператори

(1) Економскиот оператор се регистрира бесплатно во едношалтерскиот систем со поднесување на барање за регистрација во електронска и хартиена форма до Царинската управа, по претходно обезбеден електронски потпис во форма на дигитален сертификат.

(2) Врз основа на поднесеното барање за регистрација Царинската управа активира еден кориснички профил по економски оператор, кој може да регистрира други корисници на едношалтерскиот систем од тој економски оператор.

Член 15

Користење и менување на корисничкото име и лозинката

(1) Корисникот на едношалтерскиот систем го користи корисничкото име и лозинката при најава, односно пристап во едношалтерскиот систем.

(2) Корисникот на едношалтерскиот систем може да го менува корисничкото име и лозинката.

(3) Царинската управа ги утврдува и јавно ги објавува техничките процедури за креирање и управување со корисничко име и лозинка во едношалтерскиот систем.

IV. Функционалности на едношалтерскиот систем

Член 16

Дејствија во управната постапка кои се преземаат преку едношалтерскиот систем

(1) Органот преку едношалтерскиот систем:
- врши прием на барање за издавање на дозвола,
- внесува податоци содржани во барањето за дозвола поднесено во хартиена форма од страна на економскиот оператор,

- води постапка за издавање на дозволата,
- испраќа известување до подносителот на барањето за донесена одлука за издавање или неодобрување на дозвола,
- издава акт за издавање или неодобрување на дозвола,
- врши проверка на издадени дозволи од други органи,
- ја потврдува искористеноста на дозволата и
- води и има целосен пристап до евиденцијата за примена и испратена документација, како и до самата документација во постапката за издавање на дозволи.

(2) Царинската управа преку едношалтерскиот систем ги презема дејствијата наведени во став 1 од овој член во постапката за распределба на стоките во тарифни квоти, како и при приемот, обработката и потврдувањето на Единствениот царински документ за транзит и ТИР карнетот.

(3) Економскиот оператор преку едношалтерскиот систем:

- пребарува и добива информации за соодветните дозволи и распределбата на стоки во тарифни квоти според тарифните ознаки на стоките, како и податоци за износот и начинот на уплата на административна такса и друг надоместок за секоја дозвола одделно,
- поднесува барање за издавање на дозвола,
- комуницира со органот во текот на постапката,
- добива известување за одлуката за издавање или неодобрување на дозвола и
- ја презема дозволата.

(4) Во комуникацијата преку едношалтерскиот систем органот и економскиот оператор користат електронски потпис во форма на дигитален сертификат, согласно закон.

Член 17

Увид во документи во едношалтерскиот систем

(1) Кон барањето поднесено преку едношалтерскиот систем не се приложува:

- доказ за регистрација на економскиот оператор, и
- доказ за платена административна такса и друг надоместок за издавање на дозволата.

(2) На органот преку едношалтерскиот систем му се овозможува увид во доказите од став 1 на овој член.

(3) По исклучок, доказите за кои нема податоци во едношалтерскиот систем се бараат од подносителот на барањето.

Член 18

Дејствија во постапката кои автоматски ги презема едношалтерскиот систем

(1) Софтверската програма автоматски:
- го евидентира корисникот и времето во кое го презел дејствието,
- доделува референтен број на секое поднесено барање, според кој се идентификува предметот во едношалтерскиот систем, и
- го потврдува успешниот прием на барањето, документот и пораката разменети помеѓу економскиот оператор и органот, при што се наведува точното време на прием и се испраќа автоматски генерирана порака до регистрираната електронска адреса на барателот.

Член 19

Извештаи и чување на документи

(1) Органот може преку софтверската програма да печати автоматски генерирани дневни извештаи во кои се содржат основни податоци што се потребни за евиденција на предметот во деловодникот кој се води од страна на писарниците.

(2) Целокупната документација поднесена, размена-та или внесена преку едношалтерскиот систем се зачувува во електронска форма. Документите зачувани во едношалтерскиот систем се даваат на увид на овластени лица заради инспекциски надзор, ревизија или други, со закон, определени дејствија на овластени лица и органи.

Член 20

Корисничка поддршка

Царинската управа обезбедува корисничка поддршка за координаторот или лицата овластени од одговорното лице на органот. Координаторот или лицата овластени од одговорното лице на органот обезбедуваат корисничка поддршка за корисниците на едношалтерскиот систем од органот и за оние економски оператори кои поднесуваат барање до тој орган.

V. Преодни и завршни одредби

Член 21

Договорите од член 7 став 7 на оваа уредба ќе се склучат во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на оваа уредба.

Член 22

Оваа уредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува од 1 ноември 2008 година.

Бр.19-4754/1
21 октомври 2008 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

2624.

Врз основа на член 45 став 2 алинеја 2 од Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа („Службен весник на Република Македонија“ бр.61/04, 96/04 и 22/07), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 21.10.2008 година, донесе

УРЕДБА
ЗА ПРЕСТАНУВАЊЕ НА ВАЖЕЊЕ НА УРЕДБАТА
ЗА МЕТОДОЛОГИЈАТА ЗА РАСПРЕДЕЛБА НА
НАМЕНСКИТЕ ДОТАЦИИ ЗА ЈАВНИТЕ УСТА-
НОВИ ЗА СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА – ДОМОВИ ЗА
СТАРИ ЛИЦА

Член 1

Со оваа уредба престанува да важи Уредбата за методологијата за распределба на наменските дотации за јавните установи за социјална заштита – домови за стари лица („Службен весник на Република Македонија“ бр.65/07).

Член 2

Оваа уредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.19-5160/4
21 октомври 2008 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

2625.

Врз основа на член 41 став 2 од Законот за одбрана („Службен весник на Република Македонија“ бр.42/01, 5/03, 58/06 и 110/08), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 21.10.2008 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ИСПРАЌАЊЕ НА ЕДИНИЦА НА АРМИЈАТА
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА УЧЕСТВО
НА ВЕЖБОВНА АКТИВНОСТ ВО КРАЛСТВОТО
ШВЕДСКА, ШВАЈЦАРСКАТА КОНФЕДЕРАЦИЈА
И РЕПУБЛИКА АВСТРИЈА

1. За учество на НАТО/ПЗМ вежбовната активност „VIKING-08“ (во натамошниот текст: вежбовната активност) која ќе се одржи во Кралството Шведска, Швајцарската Конфедерација и Република Австрија во временскиот период од 3 до 14 ноември 2008 година, се испраќа единица на Армијата на Република Македонија во состав од 8 припадници на постојаниот состав на Армијата – офицери и тоа: шест припадници на Армијата на Република Македонија во Кралството Шведска, еден припадник на Армијата на Република Македонија во Швајцарската Конфедерација и еден припадник во Република Австрија.

2. Финансиските трошоци за дневници за учесниците на вежбовната активност ќе ги сноси Министерството за одбрана на Република Македонија, а сите останати трошоци во врска со изведувањето на вежбовната активност ќе паднат на товар на организаторите на вежбовната активност – земјите каде истата ќе се изведува и Амбасадата на Соединетите Американски Држави во Република Македонија.

3. Подготовките и организацијата на учесниците на вежбовната активност, ќе ги изврши Министерството за одбрана.

4. По завршувањето на вежбовната активност, Министерството за одбрана поднесува извештај пред Владата на Република Македонија.

5. Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.19-5171/1
21 октомври 2008 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
м-р **Никола Груевски**, с.р.

2626.

Врз основа на член 2 став 2 и член 132 од Законот за социјална заштита („Службен весник на Република Македонија” бр.50/97, 16/00, 17/03, 65/04, 62/05, 111/05 и 40/07) и член 36 став 3 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија” бр.59/00, 12/03, 55/05, 37/06, 115/07, 19/08 и 82/08), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 21.10.2008 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ПРЕНЕСУВАЊЕ НА ОСНОВАЧКИТЕ ПРАВА И ОБВРСКИ НАД ПОСТОЈНИТЕ ЈАВНИ УСТАНОВИ ЗА СТАРИ ЛИЦА, НА ОПШТИНИТЕ И НА ГРАДОТ СКОПЈЕ И ПРЕНЕСУВАЊЕ НА ПРАВОТО НА СОПСТВЕНОСТ НА ОБЈЕКТИ

Член 1

Во Одлуката за пренесување на основачките права и обврски над постојните јавни установи за стари лица, на општините и на Градот Скопје и пренесување на правото на сопственост на објекти („Службен весник на Република Македонија” бр.48/05) во член 1 по зборот: „општините“ се става точка, а зборовите до крајот на реченицата се бришат.

Член 2

Во член 2 зборовите: „и јавна установа за стари лица основана од Градот Скопје за неговото подрачје“ и точката: „II Град Скопје: ЈУ Геронтолошки центар „13 Ноември“ Оддел „Мајка Тереза“ – Скопје“ се бришат.

Член 3

Во член 3 став 1 по зборот: „општините“ се става точка, а зборовите до крајот на реченицата се бришат.

Во став 2 зборовите: „и јавната установа за стари лица основана од градот Скопје“ се бришат.

Член 4

Во член 4 став 1 зборовите: „и јавната установа за стари лица основана од Градот Скопје“ и зборовите: „и на Градот Скопје“ се бришат.

Член 5

Во член 6 став 1 по зборот: „одлука“, запирката се заменува со точка, а зборовите до крајот на реченицата се бришат.

Член 6

Во член 8 зборовите: „и од Градот Скопје“ се бришат.

Член 7

Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.19-5160/2
21 октомври 2008 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

2627.

Врз основа на член 2 став 2 и член 132 од Законот за социјална заштита („Службен весник на Република Македонија” бр.50/97, 16/00, 17/03, 65/04, 62/05, 111/05 и 40/07) и член 36 став 3 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија” бр.59/00, 12/03, 55/05, 37/06, 115/07, 19/08 и 82/08), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 21.10.2008 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ИМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА УТВРДУВАЊЕ МРЕЖА НА ЈАВНИТЕ УСТАНОВИ ЗА СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Член 1

Во Одлуката за утврдување мрежа на јавните установи за социјална заштита („Службен весник на Република Македонија” бр.28/05 и 122/07) во член 2 во точката 9, точката на крајот на реченицата се заменува со сврзникот: „и“ и се додава нова точка 10 која гласи:

„10. ЈУ Геронтолошки центар „13 Ноември“ Оддел „Мајка Тереза“ – Скопје.“

Член 2

Во член 3 ставот 1 се брише.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.19-5160/3
21 октомври 2008 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

2628.

Врз основа на член 20 став 1 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија” бр.8/05 и 150/07), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 21.10.2008 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ПРЕСТАНОК И ДАВАЊЕ НА КОРИСТЕЊЕ НА НЕДВИЖНА СТВАР НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ИНФОРМАТИЧКО ОПШТЕСТВО

Член 1

Со оваа одлука на досегашниот корисник Министерството за транспорт и врски му престанува користењето на недвижните ствари – деловни простории и тоа:

- ул. „Маршал Тито“ бр.3, површина 21,91 м² во Скопје;
- ул. „Иван Милутиновиќ“ бб Комплекс Безистен локал бр.16 со површина 48,76 м² во Битола;
- ул. „Браќа Гиновски“ бр.17, површина 46,10 м² во Гостивар;
- ул. „4-ти Јули“ бр.188, локал 1/2, површина 38 м² во Кичево;
- Бул. „Туристичка Слобода“, површина 38 м² во Охрид;

6. ул. „Маршал Тито“ бр.192, локал 5, површина 36 м² во Неготино;

7. ул. „11-ти Октомври“ бб /2 локал 1, површина 19 м² во Демир Капија;

8. ул. „Доне Божинов“ бр.24, површина 34+10 м² во Куманово;

9. ул. „Маршал Тито“ бр.163, површина 25 м² во Крива Паланка;

10. ул. „Борка Талески“ бр.46, површина 18,54 м² во Прилеп;

11. ул. „Роза Петрова“ бб површина 27 м² во Кочани;

12. Бул. „Гевгелија“ бб локал 14, површина 22 м² во Гевгелија;

13. ул. „Благоја Крстиќ“ бр.3 локал 2, површина 21 м² во Кавадарци;

14. ГТЦ бр.90/1, површина 46,85 м² во Тетово;

15. ул. „Мите Богоевски“ бр.7 локал број 9, површина 53,28 м² во Ресен;

16. ул. „Илинденска“ бр.63, површина приземје 120,99 м² и подрум 87,33 м² во Скопје.

Член 2

Недвижните ствари од член 1 на оваа одлука трајно се даваат на користење на Министерството за информатичко општество.

Член 3

Примопредавањето на недвижните ствари опишани во член 1 на оваа одлука ќе се изврши меѓу Министерството за транспорт и врски и Министерството за информатичко општество во рок од пет дена по влегувањето во сила на оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.19-5189/1 21 октомври 2008 година Скопје	Заменик на претседателот на Владата на Република Македонија, м-р Зоран Ставрски , с.р.
---	--

2629.

Врз основа на член 13 став 3 од Законот за државните службеници („Службен весник на Република Македонија“ бр. 108/2005-Пречистен текст и „Службен весник на Република Македонија“ бр. 61/2006 и 36/2007) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003, 55/2005, 37/2006, 115/2007, 19/2008 и 82/2008), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 29 септември 2008 година, донесе

РЕШЕНИЕ

ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ОД ДОЛЖНОСТА ДРЖАВЕН СЕКРЕТАР ВО МИНИСТЕРСТВОТО ЗА НАДВОРЕШНИ РАБОТИ

1. Се разрешува м-р Игор Илиевски од должноста државен секретар во Министерството за надворешни работи, поради заминување на друга должност.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 33-4976/1 29 септември 2008 година Скопје	Претседател на Владата на Република Македонија, м-р Никола Груевски , с.р.
---	--

2630.

Врз основа на член 13 став 3 од Законот за државните службеници („Службен весник на Република Македонија“ бр. 108/2005-Пречистен текст и „Службен весник на Република Македонија“ бр. 61/2006 и 36/2007), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 29 септември 2008 година, донесе

РЕШЕНИЕ

ЗА ИМЕНУВАЊЕ ДРЖАВЕН СЕКРЕТАР ВО МИНИСТЕРСТВОТО ЗА НАДВОРЕШНИ РАБОТИ

1. За државен секретар во Министерството за надворешни работи се именува Абдулкадар Мемеди, државен советник во Министерството за надворешни работи.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 33-4977/1 29 септември 2008 година Скопје	Претседател на Владата на Република Македонија, м-р Никола Груевски , с.р.
---	--

2631.

Врз основа на член 36, став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/00, 12/03, 55/05, 37/06, 115/07, 19/08 и 82/08), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 21.10.2008 година, донесе

РЕШЕНИЕ

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА РЕШЕНИЕТО ЗА ИМЕНУВАЊЕ НА ПРЕТСЕДАТЕЛ, ЗАМЕНИК НА ПРЕТСЕДАТЕЛОТ И ЧЛЕНОВИ НА УПРАВЕН ОДБОР ЗА ВОСПОСТАВУВАЊЕ НА ИНФОРМАЦИСКО-КОМУНИКАЦИСКИ СИСТЕМ ЗА ИНТЕГРИРАНО ГРАНИЧНО УПРАВУВАЊЕ И ЗА ИНТЕГРАЛНО КОМПЈУТЕРСКО ПОВРЗУВАЊЕ НА ГРАНИЧНИТЕ ПРЕМИНИ И НИВНО ПОВРЗУВАЊЕ СО БРИСЕЛ

1. Во Решението за именување на претседател, заменик на претседателот и членови на Управен одбор за воспоставување на информациско-комуникациски систем за интегрирано гранично управување и за интегрално компјутерско поврзување на граничните премини и нивно поврзување со Брисел, бр. 19-4062/2 од 26.08.2008 година, во точката 1, потточка в) се менува и гласи:

За координатор
- Небојша Стајковиќ, Министерство за внатрешни работи.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-5343/1 21 октомври 2008 година Скопје	Претседател на Владата на Република Македонија, м-р Никола Груевски , с.р.
--	--

2632.

Врз основа на член 36 став 5 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/00, 12/03, 55/05, 37/06, 115/07, 19/08 и 82/08), а во врска со член 5 став 3 од Законот за минерални суровини („Службен весник на Република Македонија“ бр.24/07 и 88/08), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 21.10.2008 година, донесе

ПРОГРАМА**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЈА И ОДРЖЛИВО ИСКРИСТУВАЊЕ НА МИНЕРАЛНИТЕ СУРОВИНИ****I**

Во Програмата за експлоатација и одржливо искористување на минералните суровини за 2008 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 13/08), во делот II став 2 точката 7 се менува и гласи:

„Изработка на проект за дополнителни детални геолошки истражувања за јаглен во рамките на јагленовото наоѓалиште „Витолиште“ – Мариово.....850.000,00 денари.“

По точката 9 се додаваат 7 нови точки 10, 11, 12, 13, 14, 15 и 16 кои гласат:

„10. Рецензија на Проектот за дополнителни детални геолошки истражувања за јаглен во рамките на јагленовото наоѓалиште „Витолиште“ – Мариово..... 150.000,00 денари.

11. Изработка на проект за дополнителни детални геолошки истражувања за јаглен во рамките на јагленовото наоѓалиште „Неготино“ – Неготино.....850.000,00 денари.

12. Рецензија на Проектот за дополнителни детални геолошки истражувања за јаглен во рамките на јагленовото наоѓалиште „Неготино“ –Неготино.....150.000,00 денари.

13. Обработка на податоците во дигитална форма од Основната инженерскогеолошка (ОИГК) и Основната хидрогеолошка карта (ОХГК), во мерка 1:100 000 за листовите Охрид и Подградец.....2.000.000,00 денари.

14. Ревизија на Основната инженерскогеолошка (ОИГК) и Основната хидрогеолошка карта (ОХГК), во мерка 1:100 000 за листовите Охрид и Подградец.....1.500.000,00 денари.

15. Анализа на геолошката документација, согледување на условите за изнаоѓање на нафта и изработка на проект за геолошки истражувања на нафта и гас на територијата на Република Македонија.....6.756.562,00 денари.

16. Обезбедување, скенирање, векторизација, дигитализација и печатење на Основните геолошки карти на Република Македонија во мерка 1:25 000 .....11.178.688,00 денари.“

II

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.19-5253/1
21 октомври 2008 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

2633.

Врз основа на член 32 став 4 точка 2 од Законот за здравствена заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/91, 46/93, 55/95, 10/04, 84/05, 111/05, 65/06 и 5/07), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 21.10.2008 година, донесе

ПРОГРАМА**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНА ИМУНИЗАЦИЈА НА НАСЕЛЕНИЕТО ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО 2008 ГОДИНА**

Во Програмата за задолжителна имунизација на населението во Република Македонија во 2008 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 146/07 и 56/08), во Глава IV Табела IV-1, Табела IV-2 и Табела IV-3, се менуваат и гласат:

IV-1 " ВАКЦИНИ ЗА КОНТИНУИРАНА ИМУНИЗАЦИЈА"

	Вид на вакцина	Број на дози	Единечна цена без ддв	Вкупна вредност со ддв
1.	DI TE AL	20.000	6,950	145.950,00
2.	DI TE PRO ADULTIS	50.000	6,895	361.987,50
3.	RUBEOLA	25.000	35,239	925.000,00
4.	MRP	55000	169,00	9.759.720,00
5.	TUBERKULIN	100.000	14,857	1.559.985,00
6.	IMOVAX MUMPS	/	/	/
7.	MORBILI	/	/	/
8.	BCG 0,1 ml	50.000	14,647	768.967,50
9.	HiB	70.000	450	31.500.000,00
10.	TETAVAX	30.000	6,038	190.197,00
11.	DTP	200.000	33,99	7.137.900,00
12.	POLIO	180.000	16,4324	3.105.720,00
13.	POLIO (IPV)	100	663,30	69.646,50
14.	HEPATIT B за деца	80.000	230	18.400.000,00
15.	DTP acelularna za Pertusis	100	576,419	60.524,00
	ВКУПНО:			73.985.627,50

IV-2 "ВАКЦИНИ ПО ЕПИДЕМИОЛОШКИ ИНДИКАЦИИ"

Ред. Бр.	Вид на вакцина	Минимум потр. резер. дози кои ги обезб. Мин. за здрав.	Единечна цена	Вк. вред. На мин. потр. резер. Дози со ДДВ
1.	IMOGAM RABIES 10 мл	50	17.583,00	923.107,50
2.	ТУНИМ VI	200	295,90	62.139,00
3.	Серум за HEPATIT B возрасни 5 ml	50	15.498,00	813.645,00
4.	Pneumococcal vaccine	100	1.069,80	112.329,00
5.	HEPATIT B за возрасни	2.000	315,20	661.920,00
6.	FERBIS FLAVA вакцина	55	1.900,00	109.725,00
7.	Серум ANTI VIPERNUM	550	1.400,00	808.500,00
8.	Мониторинг картички	890	142,83	150.007,00
	ВКУПНО			3.641.372,50

IV-3 "Незадолжителна имунизација"

Реден бр.	Вид на вакцина	Број на дози	Единечна цена	Вк. вредност со ДДВ
1.	Human papillomavirus vaccine	9.000	4.378,095	41.373.000,00 ден.
	ВКУПНО			41.373.000,00

По Табела IV-3 се додава нова табела IV-4 која гласи:

IV-4 " Медиумска кампања за промоција на вакцинацијата"

Реден бр.	Предмет	Вк. вредност со ДДВ
1.	Медиумска кампања за промоција на вакцинацијата	21.000.000,00 ден.
	ВКУПНО	21.000.000,00 ден.
	СЕ ВКУПНО	140.000.000,00 ден.

Глава V се менува и гласи:

„Вкупните средства за реализација на Програмата изнесуваат 140.000.000,00 денари.“

Средства во висина од 115.000.000,00 денари се од Буџетот на Република Македонија, а останатите 25.000.000,00 се обезбедени од Буџетот на Министерството за здравство.

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-5167/1
21 октомври 2008 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

2634.

Врз основа на член 16 од Законот за игрите на среќа и за забавните игри („Службен весник на Република Македонија“ бр. 10/97, 54/97, 13/01, 2/02 и 54/07), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 21.10.2008 година, издаде

Л И Ц Е Н Ц А ЗА ПОСТОЈАНО ПРИРЕДУВАЊЕ НА ПОСЕБНА ИГРА НА СРЕЌА - „ОБЛОЖУВАЊЕ НА СПОРТСКИ НАТПРЕВАРИ“

1. Лиценцата за постојано приредување на посебна игра на среќа „Обложување на спортски натпревари“ се издава на Друштвото за производство, трговија, угостителство и туризам „ЕЛГРЕКО-2002“ Предраг ДОО-ЕЛ увоз-извоз Куманово, за време од 3 (три) години.

2. Приредувањето на посебната игра на среќа „Обложување на спортски натпревари“ ќе се врши во деловната просторија што се наоѓа на ул. „Маршал Тито“ бр. 10 во Куманово.

3. Корисникот на Лиценцата е должен да плати надоместок за Лиценцата кој изнесува 100.000 евра, во денарска противвредност по средниот курс на Народна банка на Република Македонија што се применува на денот на уплатата и тоа:

- 50% од износот, 50.000 евра, денарска противвредност да уплати на денот на доделувањето на Лиценцата и

- остатокот од 50% во еднакви годишни рати кои, најдоцна до 30 јануари во тековната година за секоја година додека трае Лиценцата, во денарска противвредност по средниот курс на Народната банка на Република Македонија што се применува на денот на уплатата.

Уплатата на средствата од алинеите 1 и 2 на оваа точка се вршат во Буџетот на Република Македонија на Трезорска сметка 100000000063095, уплатна сметка број 840-62207, приходно konto 718113, програма 00 и банка на примачот: Народна банка на Република Македонија.

Потврдата за уплатениот износ од алинеја 1 на оваа точка корисникот на Лиценцата ја доставува до Министерството за финансии.

Корисникот на Лиценцата ги доставува до Министерството за финансии и потврдите за уплатените годишни рати, од алинеја 2 на оваа точка.

4. Лиценцата корисникот не може да ја пренесе.

5. Доколку од страна на корисникот на Лиценцата не биде платен надоместокот за плаќање на Лиценцата од точка 3, алинеи 1 и 2, Лиценцата се одзема.

6. Корисникот на Лиценцата со право на приредување на играта на среќа за која е издадена Лиценцата, се стекнува по уплатата на првиот дел од надоместокот за плаќање на Лиценцата утврден во точка 3, алинеја 1.

7. Оваа лиценца се објавува во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-5112/1
21 октомври 2008 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ**2635.**

Врз основа на член 104 став 1 од Законот за јавните набавки („Службен весник на Република Македонија“ бр. 136/07), министерот за финансии донесе

П Р А В И Л Н И К**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ФОРМАТА И СОДРЖИНАТА НА ОГЛАСОТ, ИЗВЕСТУВАЊЕТО ЗА ПОНИШТУВАЊЕ НА ПОСТАПКАТА И ОБРАЗЕЦОТ НА ЕВИДЕНЦИЈАТА НА ПОСТАПКИТЕ СО БАРАЊЕ ЗА ПРИБИРАЊЕ НА ПОНУДИ****Член 1**

Во Правилникот за формата и содржината на огласот, известувањето за поништување на постапката и образецот на евиденцијата на постапките со барање за прибирање на понуди („Службен весник на Република Македонија, број 154/07, 36/08, 67/08), во образецот – ОБПП, Оглас за барање за прибирање на понуди, во Дел IV: Постапка, во оддел IV.2) Електронски систем за јавни набавки ЕСЈН ([https:// www.e-nabavki.gov.mk](https://www.e-nabavki.gov.mk)), полето се менува и гласи:

<p>Дали постапката со барање за прибирање на понуди ќе биде со користење на ЕСЈН</p> <p>☐ ДА ☐ НЕ</p> <p>Дали ќе се користи електронска аукција</p> <p>☐ ДА ☐ НЕ</p> <p>Дополнителни информации во врска со електронската аукција</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
--

Член 2

Во образецот ИПП, Известување за поништување на постапката со барање за прибирање на понуди, во Дел II: Информации за поништувањето, оддел II.2: Информации за причината за поништување на постапката, полето се менува и гласи:

<p>☐ не е поднесена ниту една понуда</p> <p>☐ не е поднесена ниту една прифатлива понуда</p> <p>☐ се поднесени прифатливи понуди кои не можат да се споредат поради различниот пристап во техничките или финансиските понуди</p> <p>☐ настанале непредвидени промени во буџетот на договорниот орган</p> <p>☐ понудувачите понудиле цени и услови за извршување на договорот за јавна набавка кои се понеповолни од реалните на пазарот</p> <p>☐ оцени дека тендерската документација содржи битни пропусти или недостатоци</p> <p>☐ поради непредвидени и објективни околности се промениле потребите на договорниот орган</p> <p>☐ договорниот орган не може да изврши избор на најповолна понуда поради битни повреди на Законот за јавните набавки согласно со член 210 од Законот</p> <p>☐ постапката ја поништува Државната комисија за жалби</p>
--

Член 3

Во образецот ЕБПП, Евиденција на постапките со барање за прибирање на понуди, во Дел II: Договор за јавна набавка, во оддел II.1) Без објавување на оглас

(до 5000 евра), во полето „Вредност на склучениот договор / фактура“, по зборот „фактура“ се додаваат зборовите: „со вклучен ДДВ“.

Во оддел II.2) Со објавување на оглас (за набавки до 20000 евра за стоки и услуги и до 50000 евра за работи), во полето „Вредност на склучениот договор“, по зборот „договор“ се додаваат зборовите: „со вклучен ДДВ“.

Во оддел II.3) Набавка на услуги во вредност до 20000 евра пропишани со Уредбата за определување на услугите кои се предмет на договорите за јавните набавки, во полето „Вредност на склучениот договор / фактура“, по зборот „фактура“ се додаваат зборовите: „со вклучен ДДВ“.

Член 4

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 23-39658/1
21 октомври 2008 година
Скопје

Министер,
д-р **Трајко Славески**, с.р.

2636.

Врз основа на член 51 став 4 од Законот за јавните набавки („Службен весник на Република Македонија“ број 136/07), министерот за финансии донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ФОРМАТА И СОДРЖИНАТА НА ОГЛАСИТЕ И ИЗВЕСТУВАЊАТА ПРИ ДОДЕЛУВАЊЕТО НА ДОГОВОРИТЕ ЗА ЈАВНИ НАБАВКИ****Член 1**

Во Правилникот за формата и содржината на огласите и известувањата при доделувањето на договорите за јавни набавки („Службен весник на Република Македонија“ бр. 154/07, 36/08, 67/2008), во образецот број 4 - Известување за склучен договор за јавна набавка, во Дел IV: Склучување на договор, во оддел IV.3) Информации за вредноста на договорот, во називот на пододдел IV.3.2) по зборот „договор“ се додаваат зборовите: „со вклучен ДДВ“.

Член 2

Во образец број 6 - Известување за поништување на постапката, во Дел II: Информации за поништувањето, оддел II.2) Информации за причината за поништување на постапката, полето се менува и гласи:

<p>☐ бројот на кандидати е понизок од минималниот број предвиден за постапките за доделување на договор за јавна набавка согласно со овој закон</p> <p>☐ не е поднесена ниту една понуда</p> <p>☐ не е поднесена ниту една прифатлива понуда</p> <p>☐ се поднесени прифатливи понуди кои не можат да се споредат поради различниот пристап во техничките или финансиските понуди</p> <p>☐ настанале непредвидени промени во буџетот на договорниот орган</p> <p>☐ понудувачите понудиле цени и услови за извршување на договорот за јавна набавка кои се понеповолни од реалните на пазарот</p> <p>☐ оцени дека тендерската документација содржи битни пропусти или недостатоци</p> <p>☐ поради непредвидени и објективни околности се промениле потребите на договорниот орган</p> <p>☐ договорниот орган не може да изврши избор на најповолна понуда поради битни повреди на Законот за јавните набавки согласно со член 210 од Законот</p> <p>☐ постапката ја поништува Државната комисија за жалби</p>

Член 3

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 23-39659/1
21 октомври 2008 година
Скопје

Министер,
д-р **Трајко Славески**, с.р.

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО,
ШУМАРСТВО И ВОДОСТОПАНСТВО**

2637.

Врз основа на член 11 од Законот за органско земјоделско производство („Службен весник на Република Македонија“ бр.16/2004), министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство донесе

РЕШЕНИЕ

**ЗА УПИС ВО РЕГИСТАРОТ НА ПРАВНИ ЛИЦА
ЗА ВРШЕЊЕ СТРУЧНА КОНТРОЛА ВО
ОРГАНСКОТО ПРОИЗВОДСТВО**

1. Во Регистарот на правни лица за вршење стручна контрола во органското производство се запишува:

Назив на правното лице: Инцебо, доо
ЕДБС: 4030004524188

Седиште: ул. „Миладин Поповиќ“ бр.4-а, Скопје
Дејност: вршење стручна контрола во органското производство

Управител на правното лице: Никола Чолаковски.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето.

Бр. 08-12890/1
8 октомври 2008 година
Скопје

Министер,
Ацо Спасеноски, с.р.

2638.

Врз основа на член 29 став 2 и 32 став 3 од Законот за виното („Службен весник на Република Македонија“ бр. 69/2004 и 89/2008), министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство, донесе

**П РА В И Л Н И К
ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ГЕОГРАФСКИТЕ ОБЛАСТИ
НАСАДЕНИ СО ВИНОВА ЛОЗА ЗА ЗАШТИТА НА
ГЕОГРАФСКОТО ПОТЕКЛО НА ВИНОТО ВО РЕ-
ПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ЛИСТАТА НА ЗАШТИ-
ТЕНИ ИМИЊА НА ВИНА ОБЕЛЕЖАНИ СО ГЕОГ-
РАФСКА ОЗНАКА И ПРАВИЛАТА ВО ВРСКА СО
ОБЕЛЕЖУВАЊЕТО НА НИВНИТЕ ПРОИЗВОДНИ
ОБЛАСТИ**

Член 1

Со овој правилник се утврдуваат географските области насадени со винова лоза за заштита на географското потекло на виното во Република Македонија, листата на заштитени имиња на вина обележани со географска ознака и правилата во врска со обележувањето на нивните производни области.

Член 2

Географски области насадени со винова лоза се: реон, виногорје, локалитет и специфична лозарска единица.

Член 3

Географска област на потекло на регионално вино е реон.

Географската област - реон за производство на регионално вино е целата територија на Република Македонија.

Член 4

Географска област на потекло на квалитетно вино е виногорје.

Географските области – виногорја за производство на квалитетно вино се: Скопско, Велешко, Тиквешко, Гевгелско-Валандовско, Струмичко-Радовишко, Овчеполско, Кочанско-Виничко, Кумановско, Кратовско, Пијанечко, Прилепско, Битолско, Преспанско, Охридско, Кичевско и Тетовско виногорје.

Обележувањето на виногорјата се врши согласно административно-територијалната поделба на Република Македонија.

Член 5

Географските области на потекло на врвни вина се локалитет и/или специфична лозарска единица.

Географските области – локалитет и/или специфична лозарска единица за производство на врвно вино во Република Македонија се утврдуваат врз основа на заеднички хомогени климатски и педолошки карактеристики на географската област и други производни карактеристики имајќи ја во предвид постојната традиција на производство на вино.

Името на локалитетот и/или специфичната лозарска единица се утврдува врз основа на името на месноста.

Обележувањето на локалитетите и/или специфичните лозарски единици се врши согласно катастарскиот премер во Република Македонија.

Член 6

Листата на заштитени имиња на регионалните, квалитетните и врвните вина се дадени во Прилог кој е составен дел на овој правилник.

Член 7

Со денот на влегување во сила на овој правилник престануваат да се применуваат одредбите од членовите 2 и 3 од Правилникот за реонизација на лозарските подрачја, за условите на производството и промет на грозје, шира, вино и на производите од грозје и вино, за определување на квалитетот и заштита на географското потекло на вината и нивното означување во СР Македонија („Службен весник на СРМ“ бр. 12/1980).

Член 8

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува од 1 јануари 2009 година.

Бр.02-13697/1
22 октомври 2008 година
Скопје

Министер,
Ацо Спасеноски, с.р.

Прилог

Листа на заштитени имиња на регионални, квалитетни и врвни вина

I. Регионални вина

Област на потекло	Територија	Заштитено име	Употреба
Реон	Република Македонија	Македонија	Регионално вино Македонија и/или Македонско регионално вино

II. Квалитетни вина

Област на потекло	Територија	Заштитено име	Употреба
Виногорје	Скопје и општините во град Скопје, Сопиште, Студеничани, Зелениково, Петровец, Илинден, Арачиново и Чучер Сандево	Скопје	Квалитетно вино од Скопско виногорје
	Општините Велес, Чашка, Градско	Велес	Квалитетно вино од Велешко виногорје
	Општините Кавадарци, Росоман, Неготино и Демир Капија и дел од општината Прилеп источно од Плетвар	Тиквеш	Квалитетно вино од Тиквешко виногорје
	Општините Гевгелија, Богданци, Дојран и Валандово	Гевгелија-Валандово	Квалитетно вино од Гевгелиско-валандовско виногорје
	Општините Струмица, Ново Село, Босилево, Василево, Радовиш и Конче	Струмица-Радовиш	Квалитетно вино од Струмичко-радовишко виногорје
	Општините Свети Николе, Лозово, Штип, Карбинци и Пробиштип	Овче Поле	Квалитетно вино од Овчеполско виногорје
	Општините Кочани, Веница Чешиново-Облешево и Зрновци	Кочани-Веница	Квалитетно вино од Кочанско-веничко виногорје
	Општините Куманово, Старо Нагоричане и Липково	Куманово	Квалитетно вино од Кумановско виногорје
	Општината Кратово, Крива Паланка и Ранковце	Кратово	Квалитетно вино од Кратовско виногорје
	Општините Делчево, Македонска Каменица	Пијанец	Квалитетно вино од Пијанечко виногорје
	Општините Прилеп (без делот од општината источно од Плетвар), Долнени, Кривогаштани, Крушево, Македонски Брод и Пласница	Прилеп	Квалитетно вино од Прилепско виногорје
	Општините Битола, Могила, Новаци и Демир Хисар	Битола	Квалитетно вино од Битолско виногорје

	Општината Ресен	Преспа	Квалитетно вино од Преспанско виногорје
	Општините Охрид, Струга, Дебарца и Вевчани	Охрид	Квалитетно вино од Охридско виногорје
	Општините Кичево, Вранештица, Другово, Зајас и Осломеј	Кичево	Квалитетно вино од Кичевско виногорје
	Општините Тетово, Гостивар, Врапчиште, Брвеница, Желино, Јегуновце, Боговиње, Теарце, Маврово-Ростуше	Тетово	Квалитетно вино од Тетовско виногорје

III. Врвни вина

Област на потекло	Територија	Заштитено име	Употреба
Локалитет и/или специфична лозарска единица			

МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ 2639.

Врз основа на член 32 став 13 од Законот за градење („Службен весник на Република Македонија” бр. 51/05 и бр.82/08), министерот за транспорт и врски донесе

П РА В И Л Н И К ЗА НАЧИНОТ И КРИТЕРИУМИТЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ, ПРОДОЛЖУВАЊЕ И ОДЗЕМАЊЕ НА ОВЛАСТУВАЊА ЗА ИЗРАБОТКА НА ПРОЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА КАКО ОДГОВОРЕН ПРОЕКТАНТ, РЕВИЗИЈА НА ПРОЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА И НАДЗОР НАД ИЗВЕДУВАЊЕ НА ГРАДБИ, ФОРМАТА И СОДРЖИНАТА НА ОБРАЗЕЦОТ НА ОВЛАСТУВАЊАТА И НАЧИНОТ НА ВОДЕЊЕТО НА РЕГИСТАРОТ

Член 1

Со овој правилник се пропишува начинот и критериумите за издавање, продолжување и одземање на овластувања за изработка на проектна документација како одговорен проектант, вршење на ревизија на проектна документација и овластувањето за вршење на надзор над изведување на градби, формата и содржината на обрасците на овластувањата и начинот на водење на регистарот на издадените овластувања.

Член 2

Овластувањата А и Б од член 32 на Законот за градење за изработка на проектна документација како одговорен проектант, ревизија на проектна документација и надзор над изведување на градби се издаваат на лица кои учествуваат во градењето на градби од следните струки: архитектура, градежништво, машинство, електротехника, геотехника, сообраќајно инженерство и инженерство за животна средина.

Член 3

За добивање на овластување, во барањето поднесено до Комората на овластени архитекти и овластени инженери (во понатамошниот текст: Комора) се наведува видот на овластувањето А или Б, видот на дејноста за кое се бара овластување за проектирање, ревизија или надзор и соодветната струка што ја има стекнато барателот на овластувањето.

Член 4

Поднесеното барање за добивање на овластување Комората го разгледува и проверува дали се исполнети пропишаните услови.

Доколку Комората утврди дека е доставена комплетна документација и се исполнети условите за добивање на бараното овластување, го издава овластувањето во рок од седум дена од доставување на барањето.

Кога Комората ќе утврди дека документацијата не е комплетна и дека има потреба од доставување на дополнителни документи, писмено го известува барателот во рок од седум дена од добивањето на известувањето, да ја комплетира документацијата, а во спротивно барањето се одбива.

Член 5

Критериумите за стекнување на овластувањето во однос на извршените работи од соодветната струка, кои барателот ги навел во референтната листа се вреднуваат со бодови на начин утврден во табела 1 дадена во Прилог 1 кој е составен дел на овој правилник.

Критериумот за добивање на овластување е исполнет доколку збирот на бодови со кои се вреднувани извршените работи од приложената референтна листа изнесува најмалку:

- 200 бода за добивање на овластување А за проектирање како овластен проектант,
- 150 бода за добивање на овластување Б за проектирање како овластен проектант,

- 400 бода за добивање на овластување А за ревизија на проектна документација,
- 300 бода за добивање на овластување Б за ревизија на проектна документација,
- 150 бода за добивање на овластување А за надзор над изведување на градби и
- 120 бода за добивање на овластување Б за надзор над изведување на градби.

Член 6

Продолжување на овластувањето се врши три месеци пред истекот на рокот на важноста на овластувањето.

Кон барањето за продолжување на овластувањето, барателот до Комората приложува референтна листа на извршени стручни работи во периодот на важност на овластувањето за кое се бара продолжување.

По поднесеното барање за продолжување на овластување се издава овластување со првобитниот број и дополнителна ознака за продолжување.

Член 7

Критериумите за продолжување на овластувањето во однос на извршените работи од соодветната струка, кои барателот ги навел во референтната листа се вреднуваат со бодови на начин утврден во табела 2 дадена во Прилог 1 кој е составен дел на овој правилник.

Критериумот за продолжување на овластувањето е исполнет доколку збирот на бодови со кои се вреднувани извршените работи од приложената референтна листа во периодот на важност на овластувањето за кое се бара продолжување изнесува најмалку:

- 100 бода за продолжување на овластување А за проектирање како овластен проектант,
- 70 бода за продолжување на овластување Б за проектирање како овластен проектант,
- 200 бода за продолжување на овластување А за ревизија на проектна документација,
- 150 бода за продолжување на овластување Б за ревизија на проектна документација,
- 70 бода за продолжување на овластување А за надзор над изведување на градби и
- 60 бода за продолжување на овластување Б за надзор над изведување на градби.

Член 8

Овластувањето може да биде одземено доколку носителот на овластувањето не ги почитува Кодексот на професионална етика на овластени архитекти и овластени инженери и Тарифникот за извршени услуги на Комората.

Член 9

Образецот на овластувањето А за проектирање на градби како одговорен проектант е со формат А4 и е даден во Прилог 2 кој е составен дел на овој правилник.

Образецот на овластувањето Б за проектирање на градби како одговорен проектант е со формат А4 и е даден во Прилог 3 кој е составен дел на овој правилник.

Образецот на овластувањето А за ревизија на проектна документација е со формат А4 и е даден во Прилог 4 кој е составен дел на овој правилник.

Образецот на овластувањето Б за ревизија на проектна документација е со формат А4 и е даден во Прилог 5 кој е составен дел на овој правилник.

Образецот на овластувањето А за надзор над изведување на градби е со формат А4 и е даден во Прилог 6 кој е составен дел на овој правилник.

Образецот на овластувањето Б за надзор над изведување на градби е со формат А4 и е даден во Прилог 7 кој е составен дел на овој правилник.

Член 10

Овластувањата издадени согласно овој правилник се евидентираат во регистер на издадени овластувања кој се води во вид на книга со формат А4.

На насловната страна на регистарот е отпечатен гробот на Република Македонија и ознаката на Комората, а под нив текстот:

„Регистар на издадени овластувања за изработка на проектна документација како одговорен проектант, за ревизија на проектна документација и за надзор над изведување на градби”.

Внатрешните страни на регистарот ги содржат следните рубрики:

- реден број,
- број и датум на барањето за издавање на овластувањето,
- име и презиме на носителот на овластувањето,
- соодветната струка,
- вид на дејноста за која е издадено овластувањето,
- тип на овластувањето А или Б,
- датум на издавање,
- број на издаденото овластување,
- рок на важење и
- забелешка.

Образецот на регистарот е даден во Прилог 8 кој е составен дел на овој правилник.

Член 11

Регистарот се води во пишана или во електронска форма.

Член 12

Со влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за начинот за издавање, продолжување и одземање на овластување за изработка на проектна документација, ревизија на проекти и надзор над изградбата, формата и содржината на образецот за овластувањето А и овластувањето Б и висината на надоместокот за добивање на овластувањето („Службен весник на Република Македонија” бр. 15/06).

Член 13

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 01-12067
14 октомври 2008 година
Скопје

Министер,
Миле Јанаклески, с.р.

Прилог 1

Табела 1

Бр.	Извршени работи			Бодови по активност
1	проекти-рање	градба од I и II категорија	проектант	100
			соработник	35
		градба од III и IV категорија	проектант	80
			соработник	30
2	Ревизија	градба од I и II категорија	ревидент	100
			соработник	35
		градба од III и IV категорија	ревидент	80
			соработник	30
3	Надзор	градба од I и II категорија	надзорен инж.	80
			соработник	30
			раководител на градба	80
		градба од III и IV категорија	надзорен инж.	60
			соработник	20
			раководител на градба	60

Табела 2

Бр.	Извршени работи			Бодови по активност
1	проекти-рање	градба од I и II категорија	проектант	100
			соработник	35
		градба од III и IV категорија	проектант	80
			соработник	30
2	Ревизија	градба од I и II категорија	ревидент	100
			соработник	35
		градба од III и IV категорија	ревидент	80
			соработник	30
3	Надзор	градба од I и II категорија	надзорен инж.	80
			соработник	30
			раководител на градба	80
		градба од III и IV категорија	надзорен инж.	60
			соработник	20
			раководител на градба	60
4	консултант			50
5	магистерска работа			50
6	докторска теза			150
7	авторство на стручна или научна книга			150
8	стручна или научна статија			40
9	соопштетние на стручен или научен собир			30
10	учество на стручен или научен собир			10
11	стручна дообука со траење до 3 месеци			30
12	стручна дообука со траење повеќе од 3 месеци			50
13	учество на стручен конкурс			30
14	учество на стручна изложба			20
15	стручна публикација			10

Прилог 2

Република Македонија
КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Врз основа на член 32 став 1 од Законот за градење ("Службен весник на Република Македонија" бр.51/05 и бр.82/08), Комора на овластени архитекти и овластени инженери издава

ОВЛАСТУВАЊЕ А
ЗА ПРОЕКТИРАЊЕ НА ГРАДБИ
КАКО ОДГОВОРЕН ПРОЕКТАНТ

од _____ (соодветна струка)

НА

_____
име и презиме

Овластувањето е со важност до _____

Број _____

Издадено на _____

МП

Претседател на
Комората на овластени архитекти
и овластени инженери

Прилог 3

Република Македонија
КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Врз основа на член 32 став 1 од Законот за градење ("Службен весник на Република Македонија" бр.51/05 и бр.82/08), Комора на овластени архитекти и овластени инженери издава

ОВЛАСТУВАЊЕ Б
ЗА ПРОЕКТИРАЊЕ НА ГРАДБИ
КАКО ОДГОВОРЕН ПРОЕКТАНТ

од _____ (соодветна струка)

НА

_____
име и презиме

Овластувањето е со важност до _____

Број _____

Претседател на

Издадено на _____

МП

Комората на овластени архитекти
и овластени инженери

Прилог 4

Република Македонија
КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Врз основа на член 32 став 1 од Законот за градење ("Службен весник на Република Македонија" бр.51/05 и бр.82/08), Комора на овластени архитекти и овластени инженери издава

ОВЛАСТУВАЊЕ А
ЗА РЕВИЗИЈА НА ПРОЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА

од _____ (соодветна струка)

НА

_____
име и презиме

Овластувањето е со важност до _____

Број _____

Издадено на _____

МП

Претседател на
Комората на овластени архитекти
и овластени инженери

Прилог 5

Република Македонија
КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Врз основа на член 32 став 1 од Законот за градење ("Службен весник на Република Македонија" бр.51/05 и бр.82/08), Комора на овластени архитекти и овластени инженери издава

ОВЛАСТУВАЊЕ Б
ЗА РЕВИЗИЈА НА ПРОЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА

од _____ (соодветна струка)

НА

_____
име и презиме

Овластувањето е со важност до _____

Број _____

Издадено на _____

МП

Претседател на
Комората на овластени архитекти
и овластени инженери

Прилог 6

Република Македонија

КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Врз основа на член 32 став 1 од Законот за градење ("Службен весник на Република Македонија" бр.51/05 и бр.82/08), Комора на овластени архитекти и овластени инженери издава

ОВЛАСТУВАЊЕ А

ЗА НАДЗОР НАД ИЗВЕДУВАЊЕ НА ГРАДБИ

од _____ (соодветна струка)

НА

_____
име и презиме

Овластувањето е со важност до _____

Број _____

Издадено на _____

МП

Претседател на

Комората на овластени архитекти
и овластени инженери

_____

Прилог 7

Република Македонија
КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Врз основа на член 32 став 1 од Законот за градење ("Службен весник на Република Македонија" бр.51/05 и бр.82/08), Комора на овластени архитекти и овластени инженери издава

ОВЛАСТУВАЊЕ Б
ЗА НАДЗОР НАД ИЗВЕДУВАЊЕ НА ГРАДБИ

од _____ (соодветна струка)

НА

_____
име и презиме

Овластувањето е со важност до _____

Број _____

Издадено на _____

МП

Претседател на
Комората на овластени архитекти
и овластени инженери

2640.

Врз основа на член 15 став 11 од Законот за градење („Службен весник на Република Македонија” бр. 51/05 и 82/08), министерот за транспорт и врски донесе

П РА В И Л Н И К**ЗА НАЧИНОТ НА ИЗДАВАЊЕ, ОДЗЕМАЊЕ И ПРОДОЛЖУВАЊЕ НА ЛИЦЕНЦИТЕ ЗА ПРОЕКТИРАЊЕ НА ГРАДБИ, ФОРМАТА И СОДРЖИНАТА НА ОБРАЗЕЦОТ НА ЛИЦЕНЦИТЕ И НАЧИНОТ НА ВОДЕЊЕ НА РЕГИСТАРОТ ЗА ИЗДАДЕНИ ЛИЦЕНЦИ ЗА ПРОЕКТИРАЊЕ НА ГРАДБИ****Член 1**

Со овој правилник се пропишува начинот на издавање, одземање и продолжување на лиценци за проектирање на градби, формата и содржината на образецот на лиценците и начинот на водење на регистарот за издадени лиценци за проектирање на градби.

Член 2

Лиценците за проектирање на градби се издаваат на писмено барање поднесено од правно лице регистрирано во Централниот регистар на Република Македонија за дејност проектирање. Во барањето се наведува за кој вид на градби се бара лиценцата.

Член 3

По доставеното барање и приложените докази со барањето се проверува доставената документација и доколку истата е комплетна, во рок од 7 дена се издава лиценца.

Доколку се утврди дека барањето за издавање на лиценца е некомплетно за тоа писмено се известува барателот кој во рок од 3 дена од добивањето на известувањето, треба да го комплетира барањето, во спротивно барањето се одбива.

Член 4

Лиценцата се одзема доколку лицето:

1. приложило неточни податоци потребни за добивање на лиценцата;
2. престанало да ги исполнува условите за добивање на лиценцата и
3. ја користи лиценцата за друга намена од намената за која истата е издадена.

Член 5

Продолжувањето на лиценцата се врши пред истекот на рокот за важноста на лиценцата.

Правното лице (проектната организација) поднесува писмено барање за продолжување на лиценцата два месеци пред денот на истекот на рокот на важноста на лиценцата.

По поднесеното барање за продолжување на лиценцата се издава лиценца со првобитниот број и дополнителна ознака за продолжување.

Член 6

Образецот за лиценца А за проектирање на градби од прва и втора категорија е со формат А-4 на специјална хартија во жолта боја кој е даден во Прилог 1 и е составен дел на овој правилник.

Образецот за лиценца Б за проектирање на градби од трета, четврта и петта категорија е со формат А-4 на специјална хартија во портокалова боја кој е даден во Прилог 2 и е составен дел на овој правилник.

Член 7

За издадените лиценци за проектирање на градби се води регистар.

Регистарот од став 1 на овој член е во форма на книга со формат А4. Насловната страна содржи:

“Република Македонија, Министерство за транспорт и врски”, а на средината: “Регистар на издадени лиценци за проектирање на градби”.

Внатрешната страна на регистарот содржи рубрики во кои се впишуваат следните податоци: реден број под кој е издадена лиценцата, број на лиценцата, назив и седиште на правното лице, датум на издавање, рок на важење, забелешка во која се внесуваат сите промени во врска со издадените лиценци.

Образецот на регистарот е даден во Прилог 3 кој е составен дел на овој правилник.

Регистарот се води во пишана или електронска форма.

Член 8

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 01-12068
14 октомври 2008 година
Скопје

Министер,
Миле Јанакиески, с.р.

Прилог 1

Република Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ

Врз основа на член 15 став 5 од Законот за градење ("Службен весник на Република Македонија" бр.51/05 и бр.82/08), Министерството за транспорт и врски издава

ЛИЦЕНЦА А
ЗА ПРОЕКТИРАЊЕ НА ГРАДБИ
ОД ПРВА И ВТОРА КАТЕГОРИЈА

на

(назив, седиште, адреса и ЕМБС на правното лице)

ЛИЦЕНЦАТА Е СО ВАЖНОСТ ДО _____

Број _____

_____
(ден, месец и година на издавање)

МИНИСТЕР

М.П.

Прилог 2

Република Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ

Врз основа на член 15 став 5 од Законот за градење ("Службен весник на Република Македонија" бр.51/05 и бр.82/08), Министерството за транспорт и врски издава

ЛИЦЕНЦА Б
ЗА ПРОЕКТИРАЊЕ НА ГРАДБИ
ОД ТРЕТА, ЧЕТВРТА И ПЕТТА КАТЕГОРИЈА

на

(назив, седиште, адреса и ЕМБС на правното лице)

ЛИЦЕНЦАТА Е СО ВАЖНОСТ ДО _____

Број _____

МИНИСТЕР

_____
(ден, месец и година на издавање)

М.П.

Прилог 3

Република Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ

РЕГИСТАР НА ИЗДАДЕНИ ЛИЦЕНЦИ ЗА
ПРОЕКТИРАЊЕ НА ГРАДБИ

2641.

Врз основа на член 28 став 8 и 12 од Законот за градење („Службен весник на Република Македонија” бр. 51/05 и 82/08), министерот за транспорт и врски донесе

П Р А В И Л Н И К
ЗА ВИСИНАТА НА НАДОМЕСТОКОТ, НАЧИНОТ НА ИЗДАВАЊЕ, ОДЗЕМАЊЕ И ПРОДОЛЖУВАЊЕ НА ЛИЦЕНЦИ ЗА НАДЗОР НАД ИЗГРАДБАТА, ФОРМАТА И СОДРЖИНАТА НА ОБРАЗЕЦОТ НА ЛИЦЕНЦИТЕ И НАЧИНОТ НА ВОДЕЊЕ НА РЕГИСТАРОТ НА ИЗДАДЕНИ ЛИЦЕНЦИ ЗА НАДЗОР НАД ИЗГРАДБАТА

Член 1

Со овој правилник се пропишува висината на надоместокот, начинот на издавање, одземање и продолжување на лиценци за надзор над изградбата, формата и содржината на образецот на лиценците и начинот на водење на регистарот на издадени лиценци за надзор над изградбата.

Член 2

Висината на надоместокот изнесува:

- за лиценца А 3.000,00 евра во денарска противвредност;
- за лиценца Б 2.000,00 евра во денарска противвредност;
- за лиценца Ц 1.000,00 евра во денарска противвредност и
- за лиценца Д 500,00 евра во денарска противвредност.

Член 3

Лиценците за надзор над изградбата се издаваат на писмено барање поднесено од правно лице регистрирано во Централниот регистар на Република Македонија за дејност надзор над изградбата. Во барањето се наведува за кој вид на градби се бара лиценцата.

Член 4

По доставеното барање и приложените докази со барањето се проверува доставената документација и доколку истата е комплетна, во рок од 7 дена издава лиценца.

Доколку се утврди дека барањето за издавање на лиценца е некомплетно за тоа писмено се известува барателот кој во рок од 3 дена од добивањето на известувањето, треба да го комплетира барањето, во спротивно барањето се одбива.

Член 5

Лиценцата се одзема доколку лицето:

1. приложило неточни податоци потребни за добивање на лиценцата;
2. престанало да ги исполнува условите за добивање на лиценцата и

3. ја користи лиценцата за друга намена од намената за која истата е издадена.

Член 6

Продолжувањето на лиценцата се врши пред истекот на рокот за важноста на лиценцата.

Правното лице поднесува писмено барање за продолжување на лиценцата два месеци пред денот на истекот на рокот на важноста на лиценцата.

По поднесеното барање за продолжување на лиценцата се издава лиценца со првобитниот број и дополнителна ознака за продолжување.

Член 7

Образецот за лиценца А за надзор над изградбата на градби од прва категорија е со формат А-4 на специјална хартија во жолта боја кој е даден во Прилог 1 и е составен дел на овој правилник.

Образецот за лиценца Б за надзор над изградбата на градби од втора категорија е со формат А-4 на специјална хартија во сина боја кој е даден во Прилог 2 и е составен дел на овој правилник.

Образецот за лиценца Ц за надзор над изградбата на градби од трета категорија е со формат А-4 на специјална хартија во зелена боја кој е даден во Прилог 3 и е составен дел на овој правилник.

Образецот за лиценца Д за надзор над изградбата на градби од четврта и петта категорија е со формат А-4 на специјална хартија во портокалова боја кој е даден во Прилог 4 и е составен дел на овој правилник.

Член 8

За издадените лиценци за надзор над изградбата се води регистар.

Регистарот од став 1 на овој член е во форма на книга со формат А4. Насловната страна содржи:

„Република Македонија, Министерство за транспорт и врски”, а на средината: „Регистар на издадени лиценци за надзор над изградбата”.

Внатрешната страна на регистарот содржи рубрики во кои се впишуваат следните податоци: реден број под кој е издадена лиценцата, број на лиценцата, назив и седиште на правното лице, датум на издавање, рок на важење, забелешка во која се внесуваат сите промени во врска со издадените лиценци.

Образецот на регистарот е даден во Прилог 5 кој е составен дел на овој правилник.

Регистарот се води во пишана или електронска форма.

Член 9

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 01-12068
14 октомври 2008 година
Скопје

Министер,
Миле Јанакиески, с.р.

Прилог 1

Република Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ

Врз основа на член 28 став 7 од Законот за градење ("Службен весник на Република Македонија" бр.51/05 и бр.82/08), Министерството за транспорт и врски издава

ЛИЦЕНЦА А
ЗА НАДЗОР НАД ИЗГРАДБАТА НА ГРАДБИ
ОД ПРВА КАТЕГОРИЈА

на

(назив, седиште, адреса и ЕМБС на правното лице)

ЛИЦЕНЦАТА Е СО ВАЖНОСТ ДО _____

Број _____

МИНИСТЕР

_____
(ден, месец и година на издавање)

М.П.

Прилог 2

Република Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ

Врз основа на член 28 став 7 од Законот за градење ("Службен весник на Република Македонија" бр.51/05 и бр.82/08), Министерството за транспорт и врски издава

ЛИЦЕНЦА Б
ЗА НАДЗОР НАД ИЗГРАДБАТА НА ГРАДБИ
ОД ПРВА КАТЕГОРИЈА

на

(назив, седиште, адреса и ЕМБС на правното лице)

ЛИЦЕНЦАТА Е СО ВАЖНОСТ ДО _____

Број _____

_____
(ден, месец и година на издавање)

МИНИСТЕР

М.П.

Прилог 3

Република Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ

Врз основа на член 28 став 7 од Законот за градење ("Службен весник на Република Македонија" бр.51/05 и бр.82/08), Министерството за транспорт и врски издава

ЛИЦЕНЦА Ц
ЗА НАДЗОР НАД ИЗГРАДБАТА НА ГРАДБИ
ОД ПРВА КАТЕГОРИЈА

на

(назив, седиште, адреса и ЕМБС на правното лице)

ЛИЦЕНЦАТА Е СО ВАЖНОСТ ДО _____

Број _____

МИНИСТЕР

_____
(ден, месец и година на издавање)

М.П.

Прилог 4

Република Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ

Врз основа на член 28 став 7 од Законот за градење ("Службен весник на Република Македонија" бр.51/05 и бр.82/08), Министерството за транспорт и врски издава

ЛИЦЕНЦА Д
ЗА НАДЗОР НАД ИЗГРАДБАТА НА ГРАДБИ
ОД ПРВА КАТЕГОРИЈА

на

(назив, седиште, адреса и ЕМБС на правното лице)

ЛИЦЕНЦАТА Е СО ВАЖНОСТ ДО _____

Број _____

_____
(ден, месец и година на издавање)

МИНИСТЕР

М.П.

Прилог 5

**Република Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ**

**РЕГИСТАР НА ИЗДАДЕНИ ЛИЦЕНЦИ ЗА НАДЗОР
НАД ИЗГРАДБАТА**

2642.

Врз основа на член 22 став 12 од Законот за градење („Службен весник на Република Македонија” бр. 51/2005 и 82/2008), министерот за транспорт и врски донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА НАЧИНОТ НА ИЗДАВАЊЕ, ОДЗЕМАЊЕ И ПРОДОЛЖУВАЊЕ НА ЛИЦЕНЦИ ЗА ИЗВЕДУВАЧ НА ГРАДБИ, ФОРМАТА И СОДРЖИНАТА НА ОБРАЗЕЦОТ НА ЛИЦЕНЦИТЕ И НАЧИНОТ НА ВОДЕЊЕ НА РЕГИСТАРОТ ЗА ИЗДАДЕНИ ЛИЦЕНЦИ ЗА ИЗВЕДУВАЧ НА ГРАДБИ**

Член 1

Со овој правилник се пропишува начинот на издавање, одземање и продолжување на лиценци за изведувач на градби, формата и содржината на образецот на лиценците и начинот на водење на регистарот за издадени лиценци за изведувач на градби.

Член 2

Лиценците за изведувач на градби се издаваат на писмено барање поднесено од правно лице регистрирано во Централниот регистар за изведување на градежни работи. Во барањето се наведува за кој вид на градби се бара лиценца.

Член 3

По доставеното барање и приложените докази со барањето се проверува доставената документација и доколку истата е комплетна, во рок од 7 дена се издава лиценца.

Доколку се утврди дека барањето за издавање на лиценца е некомплетно за тоа писмено се известува барателот кој во рок од 3 дена од добивањето на известувањето, треба да го комплетира барањето, во спротивно барањето се одбива.

Член 4

Лиценцата се одзема доколку лицето:

1. приложило неточни податоци потребни за добивање на лиценцата;
2. престанало да ги исполнува условите за добивање на лиценцата и
3. ја користи лиценцата за друга намена, од намената за која истата е издадена.

Член 5

Продолжувањето на лиценцата се врши пред истекот на рокот за важноста на лиценцата.

Изведувачот на градба поднесува писмено барање за продолжување на лиценцата два месеци пред денот на истекот на рокот на важноста на лиценцата.

По поднесеното барање за продолжување на лиценцата се издава лиценца со првобитниот број и дополнителна ознака за продолжување.

Член 6

Образецот за лиценца А за изведувач на градби од прва категорија е со формат А-4 на специјална хартија во зелена боја кој е даден во Прилог 1 и е составен дел на овој правилник.

Образецот за лиценца Б за изведувач на градби од втора категорија е со формат А-4 на специјална хартија во сина боја кој е даден во Прилог 2 и е составен дел на овој правилник.

Образецот за лиценца Ц за изведувач на градби од трета категорија е со формат А-4 на специјална хартија во жолта боја кој е даден во Прилог 3 и е составен дел на овој правилник.

Образецот за лиценца Д за изведувач на градби од четврта категорија е со формат А-4 на специјална хартија во црвена боја кој е даден во Прилог 4 и е составен дел на овој правилник.

Образецот за лиценца Е за изведувач на градби од петта категорија е со формат А-4 на специјална хартија во бела боја кој е даден во Прилог 5 и е составен дел на овој правилник.

Член 7

За издадените лиценци за изведувач на градби се води регистар.

Регистарот од став 1 на овој член е во форма на книга со формат А4. Насловната страна содржи:

„Република Македонија, Министерство за транспорт и врски“, а на средината: „Регистар на издадени лиценци за изведувач на градби“.

Внатрешната страна на регистарот содржи рубрики во кои се впишуваат следните податоци: реден број под кој е издадена лиценцата, број на лиценцата, назив и седиште на правното лице, датум на издавање, рок на важење, забелешка во која се внесуваат сите промени во врска со издадените лиценци.

Образецот на регистарот е даден во Прилог 6 кој е составен дел на овој правилник.

Регистарот се води во пишана или електронска форма.

Член 8

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за начинот за издавање, продолжување и одземање на лиценца А за изведувач на градби од прва и втора категорија и лиценца Б за изведувач на градби од трета, четврта и петта категорија на градби, минималниот број на стручни лица и работници и нивната стручна подготовка за раководење и извршување на работа и техничка и друга опременост за работи кои ги врши изведувачот, формата и содржината на образецот на лиценцата, формата, содржината и начинот на водење на регистарот и висината на надоместокот за добивање на лиценцата („Службен весник на Република Македонија” бр.15/06).

Член 9

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 01-12069
14 октомври 2008 година
Скопје

Министер,
Миле Јанакиески, с.р.

Прилог 1

Република Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за градење ("Службен весник на Република Македонија" бр.51/05 и бр.82/08), Министерството за транспорт и врски издава

ЛИЦЕНЦА А
ЗА ИЗВЕДУВАЧ НА ГРАДБИ ОД ПРВА
КАТЕГОРИЈА

на

_____

(назив, седиште, адреса и ЕМБС на правното лице)

_____

ЛИЦЕНЦАТА Е СО ВАЖНОСТ ДО _____

Број _____

МИНИСТЕР

_____

(ден, месец и година на издавање)

_____

М.П.

Прилог 2

Република Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ

Врз основа на член 22 став 3 од Законот за градење ("Службен весник на Република Македонија" бр.51/05 и бр.82/08), Министерството за транспорт и врски издава

ЛИЦЕНЦА Б
ЗА ИЗВЕДУВАЧ НА ГРАДБИ ОД ВТОРА
КАТЕГОРИЈА

на

_____

(назив, седиште, адреса и ЕМБС на правното лице)

_____

ЛИЦЕНЦАТА Е СО ВАЖНОСТ ДО _____

Број _____

МИНИСТЕР

_____

(ден, месец и година на издавање)

_____

М.П.

Прилог 3

Република Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ

Врз основа на член 22 став 4 од Законот за градење ("Службен весник на Република Македонија" бр.51/05 и бр.82/08), Министерството за транспорт и врски издава

ЛИЦЕНЦА Ц
ЗА ИЗВЕДУВАЧ НА ГРАДБИ ОД ТРЕТА
КАТЕГОРИЈА

на

(назив, седиште, адреса и ЕМБС на правното лице)

ЛИЦЕНЦАТА Е СО ВАЖНОСТ ДО _____

Број _____

МИНИСТЕР

_____
(ден, месец и година на издавање)

М.П.

Прилог 4

Република Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ

Врз основа на член 22 став 5 од Законот за градење ("Службен весник на Република Македонија" бр.51/05 и бр.82/08), Министерството за транспорт и врски издава

ЛИЦЕНЦА Д
ЗА ИЗВЕДУВАЧ НА ГРАДБИ ОД ЧЕТВРТА
КАТЕГОРИЈА

на

(назив, седиште, адреса и ЕМБС на правното лице)

ЛИЦЕНЦАТА Е СО ВАЖНОСТ ДО _____

Број _____

МИНИСТЕР

_____
(ден, месец и година на издавање)

М.П.

Прилог 5

Република Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ

Врз основа на член 22 став 6 од Законот за градење ("Службен весник на Република Македонија" бр.51/05 и бр.82/08), Министерството за транспорт и врски издава

ЛИЦЕНЦА Е
ЗА ИЗВЕДУВАЧ НА ГРАДБИ ОД ПЕТТА
КАТЕГОРИЈА

на

_____

(назив, седиште, адреса и ЕМБС на правното лице)

_____

ЛИЦЕНЦАТА Е СО ВАЖНОСТ ДО _____

Број _____

МИНИСТЕР

_____

(ден, месец и година на издавање)

М.П.

Прилог 6

**Република Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ**

**РЕГИСТАР НА ИЗДАДЕНИ ЛИЦЕНЦИ ЗА
ИЗВЕДУВАЧ НА ГРАДБИ**

**АГЕНЦИЈА ЗА КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ
2643.**

Врз основа на член 152 став 1 од Законот за катастар на недвижности („Службен весник на РМ“ бр. 40/2008), директорот на Агенцијата за катастар на недвижности, донесе

**РЕШЕНИЕ
ЗА СТАПУВАЊЕ ВО ПРИМЕНА НА ВОСТАНОВЕН
КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ**

Стапува во примена востановениот катастар на недвижности за катастарската општина Попадија - Општина Чашка.

Катастарот на недвижности ќе се применува од 5-тиот ден од денот на објавувањето на ова решение во „Службен весник на Република Македонија“.

Со денот на стапување во примена на востановениот катастар на недвижности од став 1 од ова решение, престанува да се применува катастарот на земјиште за КО Попадија, востановен според Законот за премер и катастар на земјиштето („Службен весник на СРМ“ бр. 34/72 и 13/78).

Бр. 09-15086/1
21 октомври 2008 година
Скопје

Директор,
Љупчо Георгиевски, с.р.

2644.

Врз основа на член 152 став 1 од Законот за катастар на недвижности („Службен весник на РМ“ бр. 40/2008), директорот на Агенцијата за катастар на недвижности, донесе

**РЕШЕНИЕ
ЗА СТАПУВАЊЕ ВО ПРИМЕНА НА ВОСТАНОВЕН
КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ**

Стапува во примена востановениот катастар на недвижности за катастарската општина Богомила - Општина Чашка.

Катастарот на недвижности ќе се применува од 5-тиот ден од денот на објавувањето на ова решение во „Службен весник на Република Македонија“.

Со денот на стапување во примена на востановениот катастар на недвижности од став 1 од ова решение, престанува да се применува катастарот на земјиште за КО Богомила, востановен според Законот за премер и катастар на земјиштето („Службен весник на СРМ“ бр. 34/72 и 13/78).

Бр. 09-15115/1
21 октомври 2008 година
Скопје

Директор,
Љупчо Георгиевски, с.р.

2645.

Врз основа на член 152 став 1 од Законот за катастар на недвижности („Службен весник на РМ“ бр. 40/2008), директорот на Агенцијата за катастар на недвижности, донесе

**РЕШЕНИЕ
ЗА СТАПУВАЊЕ ВО ПРИМЕНА НА ВОСТАНОВЕН
КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ**

Стапува во примена востановениот катастар на недвижности за катастарската општина Смиловци - Општина Чашка.

Катастарот на недвижности ќе се применува од 5-тиот ден од денот на објавувањето на ова решение во „Службен весник на Република Македонија“.

Со денот на стапување во примена на востановениот катастар на недвижности од став 1 од ова решение, престанува да се применува катастарот на земјиште за КО Смиловци, востановен според Законот за премер и катастар на земјиштето („Службен весник на СРМ“ бр. 34/72 и 13/78).

Бр. 09-15117/1
21 октомври 2008 година
Скопје

Директор,
Љупчо Георгиевски, с.р.

2646.

Врз основа на член 160 став 3 од Законот за катастар на недвижности („Службен весник на РМ“ бр. 40/2008), директорот на Агенцијата за катастар на недвижности, донесе

**РЕШЕНИЕ
ЗА КОНВЕРЗИЈА НА ПОДАТОЦИТЕ ОД КАТАСТАР
НА ЗЕМЈИШТЕ ВО КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ**

Се врши конверзија на податоците од катастар на земјиште во катастар на недвижности за дел од катастарската општина Мокриево – Општина Ново Село.

Катастарот на недвижности ќе се применува од денот на објавувањето на ова решение во „Службен весник на Република Македонија“.

Со денот на стапување во примена на востановениот катастар на недвижности од став 1 од ова решение, престанува да се применува катастарот на земјиште за дел од КО Мокриево, востановен според Законот за премер и катастар на земјиштето („Службен весник на СРМ“ бр. 34/72 и 13/78).

Бр. 09-15270/1
22 октомври 2008 година
Скопје

Директор,
Љупчо Георгиевски, с.р.

2647.

Врз основа на член 152 став 1 од Законот за катастар на недвижности („Службен весник на РМ“ бр. 40/2008), директорот на Агенцијата за катастар на недвижности, донесе

**РЕШЕНИЕ
ЗА СТАПУВАЊЕ ВО ПРИМЕНА НА ВОСТАНОВЕН
КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ**

Стапува во примена востановениот катастар на недвижности за дел од катастарската општина Мокриево - Општина Ново Село.

Катастарот на недвижности ќе се применува од 5-тиот ден од денот на објавувањето на ова решение во „Службен весник на Република Македонија“.

Со денот на стапување во примена на востановениот катастар на недвижности од став 1 од ова решение, престанува да се применува катастарот на земјиште за дел од КО Мокриево, востановен според Законот за премер и катастар на земјиштето („Службен весник на СРМ“ бр. 34/72 и 13/78).

Бр. 09-15271/1
22 октомври 2008 година
Скопје

Директор,
Љупчо Георгиевски, с.р.

2648.

Врз основа на член 152 став 1 од Законот за катастар на недвижности („Службен весник на РМ“ бр. 40/2008), директорот на Агенцијата за катастар на недвижности, донесе

**РЕШЕНИЕ
ЗА СТАПУВАЊЕ ВО ПРИМЕНА НА ВОСТАНОВЕН
КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ**

Стапува во примена востановениот катастар на недвижности за катастарската општина Оцалија - Општина Карбинци.

Катастарот на недвижности ќе се применува од 5-тиот ден од денот на објавувањето на ова решение во „Службен весник на Република Македонија“.

Со денот на стапување во примена на востановениот катастар на недвижности од став 1 од ова решение, престанува да се применува катастарот на земјиште за КО Оцалија, востановен според Законот за премер и катастар на земјиштето („Службен весник на СРМ“ бр. 34/72 и 13/78).

Бр. 09-15272/1
22 октомври 2008 година
Скопје

Директор,
Љупчо Георгиевски, с.р.

2649.

Врз основа на член 160 став 3 од Законот за катастар на недвижности („Службен весник на РМ“ бр. 40/2008), директорот на Агенцијата за катастар на недвижности, донесе

**РЕШЕНИЕ
ЗА КОНВЕРЗИЈА НА ПОДАТОЦИТЕ ОД КАТАСТАР
НА ЗЕМЈИШТЕ ВО КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ**

Се врши конверзија на податоците од катастар на земјиште во катастар на недвижности за дел од катастарската Општина Пирава – Општина Валандово.

Катастарот на недвижности ќе се применува од денот на објавувањето на ова решение во „Службен весник на Република Македонија“.

Со денот на стапување во примена на востановениот катастар на недвижности од став 1 од ова решение, престанува да се применува катастарот на земјиште за дел од КО Пирава, востановен според Законот за премер и катастар на земјиштето („Службен весник на СРМ“ бр. 34/72 и 13/78).

Бр. 09-15275/1
22 октомври 2008 година
Скопје

Директор,
Љупчо Георгиевски, с.р.

2650.

Врз основа на член 152 став 1 од Законот за катастар на недвижности („Службен весник на РМ“ бр. 40/2008), директорот на Агенцијата за катастар на недвижности, донесе

**РЕШЕНИЕ
ЗА СТАПУВАЊЕ ВО ПРИМЕНА НА ВОСТАНОВЕН
КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ**

Стапува во примена востановениот катастар на недвижности за дел од катастарската Општина Пирава - Општина Валандово.

Катастарот на недвижности ќе се применува од 5-тиот ден од денот на објавувањето на ова решение во „Службен весник на Република Македонија“.

Со денот на стапување во примена на востановениот катастар на недвижности од став 1 од ова решение, престанува да се применува катастарот на земјиште за дел од КО Пирава, востановен според Законот за премер и катастар на земјиштето („Службен весник на СРМ“ бр. 34/72 и 13/78).

Бр. 09-15276/1
22 октомври 2008 година
Скопје

Директор,
Љупчо Георгиевски, с.р.

**РЕГУЛАТОРНА КОМИСИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКА
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

2651.

Врз основа на член 19, алинеја 6 од Законот за енергетика („Службен весник на РМ“ бр. 63/06 и 36/07), член 28 од Законот за акцизите („Службен весник на РМ“ бр.32/01, 50/01, 52/01, 45/02, 98/02, 24/03, 96/04 и 38/05), член 28 и 29 од Законот за данокот на додадена вредност („Службен весник на РМ“ бр. 44/99, 59/99, 86/99, 11/00, 8/01, 21/03 и 19/04), Законот за животната средина („Службен весник на РМ“ бр. 53/05), Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија, на седницата одржана на 27.10.2008 година, донесе

**ОДЛУКА
ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НАЈВИСОКИ ЦЕНИ НА
ОДДЕЛНИ НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ УТВРДЕНИ
СОГЛАСНО МЕТОДОЛОГИЈАТА**

Член 1

Претпријатијата кои произведуваат деривати од нафта можат да ги формираат цените на одделни нафтени деривати така што највисоките производни цени да изнесуваат и тоа:

а) Моторни бензини	ден/лит
- ЕУРОСУПЕР - 95	до 23,142
- ЕУРОСУПЕР - 98	до 24,195
- МБ-96 (ПРЕМИУМ)	до 22,984
б) Дизел гориво	ден/лит
- ЕУРОДИЗЕЛ (Д-Е IV)	до 30,149
в) Масло за горење	ден/лит
- екстра лесно (ЕЛ)	до 29,565
- екстра лесно 1 (ЕЛ-1)	до 29,988
г) Мазут	ден/кг
- М-2	до 18,664

Член 2

Претпријатијата и другите правни и физички лица, што вршат промет на нафтени деривати и увозници (во натамошниот текст: претпријатија) ги формираат цените за одделни нафтени деривати така што:

А. Највисоките малопродажни цени (1 ГРУПА НА ЦЕНИ) да изнесуваат и тоа:

а) Моторни бензини	ден/лит
- ЕУРОСУПЕР - 95	до 57,50
- ЕУРОСУПЕР - 98	до 59,00
- МБ-96 (ПРЕМИУМ)	до 61,00
б) Дизел гориво	ден/лит
- ЕУРОДИЗЕЛ (Д-Е IV)	до 54,50
в) Масло за горење	ден/лит
- екстра лесно (ЕЛ)	до 43,00
- екстра лесно 1 (ЕЛ-1)	до 43,50
г) Мазут	ден/кг
- М-2	до 22,673

Б. Претпријатијата што вршат промет на нафтени деривати можат да ги формираат цените за одделни нафтени деривати во однос на највисоките цени од точката А на став 1 на овој член (1 ГРУПА НА ЦЕНИ), освен од потточката “г” и тоа: за 0,5 ден/лит пониски (2 ГРУПА НА ЦЕНИ), за 1,00 ден/лит пониски (3 ГРУПА НА ЦЕНИ) и за 1,5 ден/лит пониски (4 ГРУПА НА ЦЕНИ), согласно следната табела и да изнесуваат:

НАФТЕН ДЕРИВАТ	(2 ГРУПА НА ЦЕНИ) ден/лит	(3 ГРУПА НА ЦЕНИ) ден/лит	(4 ГРУПА НА ЦЕНИ) ден/лит
ЕУРОСУПЕР - 95	57,00	56,50	56,00
ЕУРОСУПЕР - 98	58,50	58,00	57,50
МБ - 96 (ПРЕМИУМ)	60,50	60,00	59,50
ЕУРОДИЗЕЛ (Д-Е IV)	54,00	53,50	53,00
Е Л - ЕКСТРА ЛЕСНО	42,50	42,00	41,50
Е Л-1 - ЕКСТРА ЛЕСНО 1	43,00	42,50	42,00

Претпријатијата што вршат промет на нафтени деривати можат да вршат промет на секој дериват поодделно по една од цените утврдени за тој дериват во една од групите на цени определени согласно оваа одлука.

Цените од сите четири ценовни групи формирани согласно став 1 на овој член, освен цената за мазутот М-2, важат франко пумпна станица, а цената на мазутот М-2 важи франко производител во земјата.

Во цените од сите четири ценовни групи формирани согласно став 1 на овој член, освен во цената за мазутот М-2, содржани се и трошоците за превоз од 0,50 ден/литар.

Во малопродажните цени формирани согласно овој член содржан е данокот на додадена вредност согласно Законот.

Член 3

Во малопродажните цени утврдени со членот 2 од оваа одлука содржан е надоместокот за финансирање на активностите во областа на животната средина кои согласно Законот за животната средина го плаќаат обврзниците утврдени со овој закон и тоа:

а) Моторни бензини	ден/лит
- ЕУРОСУПЕР - 95	до 0,080
- ЕУРОСУПЕР - 98	до 0,080
- МБ-96 (ПРЕМИУМ)	до 0,150

б) Дизел гориво	ден/лит
- ЕУРОДИЗЕЛ (Д-Е IV)	до 0,030
в) Масло за горење	ден/лит
- екстра лесно (ЕЛ)	до 0,040
- екстра лесно 1 (ЕЛ-1)	до 0,040
г) Мазут	ден/кг
- М-2	до 0,050

Член 4

Во малопродажните цени утврдени со членот 2 од оваа одлука акцизите кои ги плаќаат обврзниците согласно Законот изнесуваат и тоа:

а) Моторни бензини	ден/лит
- ЕУРОСУПЕР - 95	до 21,807
- ЕУРОСУПЕР - 98	до 22,025
- МБ-96 (ПРЕМИУМ)	до 24,861
б) Дизел гориво	ден/лит
- ЕУРОДИЗЕЛ (Д-Е IV)	до 12,307
в) Масло за горење	ден/лит
- екстра лесно (ЕЛ)	до 3,136
- екстра лесно 1 (ЕЛ-1)	до 3,136
г) Мазут	ден/кг
- М-2	до 0,100

Член 5

Во малопродажните цени утврдени согласно членот 2 од оваа одлука, трошоците на прометот на секој поодделен нафтен дериват од секоја ценовна група изнесуваат:

НАФТЕН ДЕРИВАТ	Ед. мерка	(1 ГРУПА НА ЦЕНИ)	(2 ГРУПА НА ЦЕНИ)	(3 ГРУПА НА ЦЕНИ)	(4 ГРУПА НА ЦЕНИ)
ЕУРОСУПЕР - 95	ден/лит	3,200	2,776	2,353	1,929
ЕУРОСУПЕР - 98	ден/лит	3,200	2,776	2,353	1,929
МБ - 96 (ПРЕМИУМ)	ден/лит	3,200	2,776	2,353	1,929
ЕУРОДИЗЕЛ (Д-Е IV)	ден/лит	3,200	2,776	2,353	1,929
Е Л - ЕКСТРА ЛЕСНО	ден/лит	3,200	2,776	2,353	1,929
Е Л 1 - ЕКСТРА ЛЕСНО 1	ден/лит	3,200	2,776	2,353	1,929
МАЗУТ М - 2	ден/кг	0,400	0,400	0,400	0,400

Член 6

Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”, а ќе се применува од 00,01 часот на 28.10.2008 година.

Бр. 02-1774/1
27 октомври 2008 година
Скопје

Претседател,
Славе Ивановски, с.р.

АГЕНЦИЈА ЗА ЦИВИЛНО ВОЗДУХОПЛОВСТВО 2652.

Врз основа на член 44 став 7 од Законот за воздухопловство („Службен весник на Република Македонија“ бр.14/06, 24/07 и 103/08), директорот на Агенцијата за цивилно воздухопловство донесе

П Р А В И Л Н И К ЗА НАЧИНОТ И ПРАВИЛАТА НА МОДЕЛАРСТВО

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат начинот и правилата на моделарството.

Член 2

Модел на летало е направа потешка од воздухот, со ограничени димензии, со или без мотор, кое неможе да превезува односно носи луѓе и се користи за натпреварувачки, спортски и рекреативни цели, а кое се разликува од беспилотно летало кое се користи за владини, научни изучувања, воени или комерцијални цели.

Член 3

(1) Моделите на летала ги имаат следните општи карактеристики:

- Најголема дозволена маса на моделот, во лет, заедно со горивото - 25кг;
  - Најголема вкупна површина 500дм²;
  - Најголемо оптеретување на вкупните носечки површини - 250г/дм²;
  - Најголем напон на неоптеретен извор од електричен погон – 42 волти;
  - Ограничување на бучавата важи кај сите летачко моделарски, моторни категории, максимално ниво на бучавата е 96дБ(А) мерено на растојание од 3 метри;
- (2) Нивото на бучавата од став 1 алинеја 5 на овој член, не важи за моделите на летала со електромотор.

Член 4

Моделите на летала се поделени на пет класи и тоа:

1. Класа Ф-1 слободен лет каде во времетраење на летот не постои никаков физички спој помеѓу моделот на леталото и неговиот корисник.

1.1. Категории од оваа класа се:

- Ф1А-Модели едрилици
- Ф1Б-Модели со погон на гума
- Ф1Ц-Модели со клипен мотор
- Ф1Д-Собни модели
- Ф1Е-Едрилици со автоматско управување
- Ф1Ф-Модели хеликоптери
- Ф1Г-Модели со погон на гума
- Ф1Х-Модели едрилици(А-1)

2. Класа Ф-2 кружно командуван лет каде моделот за времетраењето на летот е врзан со една или повеќе жици, сајли коишто служат за управувањето на моделот по висина и положба при што пилотот стои на земја.

2.1. Категории од оваа класа се:

- Ф2А-Брзински модели,
- Ф2Б-Акробатски модели,
- Ф2Ц-Модели за екипен натпревар,
- Ф2Д-Модели за воздушна борба.

3. Класа Ф-3 радио командуван лет каде моделот е управуван по правец, висина и положба со помош на радио уред при што пилотот стои на земја.

3.1. Категории од оваа класа се:

- Ф3А-моторни акробатски радио-управувани модели,
  - Ф3Б-Едрилици со радио управување,
  - Ф3Ц-Хеликоптери управувани со радиостаница,
  - Ф3Д-Радио управувани модели со моторен погон за трки околу столбови,
  - Ф3Е-Радио управувани модели со електричен погон,
  - Ф3Ф-Радио управувани едрилици за падинско едрење,
  - Ф3Г-Радио управувани едрилици со клипен мотор,
4. Класа Ф-4 Макети-макета е верна копија на летало потешко од воздухот.

4.1. Категории од оваа класа се:

- Ф4А-Слободнолетачки модели макети,
  - Ф4Б-Макети за кружно командуван лет,
  - Ф4Ц-Макети управувани со радиостаница.
5. Класа Ф-5-Радиокомандувани модели со електричен погон каде класите се делат на категории согласно меѓународниот воздухопловен правилник ФАИ (Федеративен Аеронаутиче Интернационале).

Член 5

(1) Моделите на летала се состојат од повеќе главни делови, кои прават посебна целина: крило, труп и површините на опашката (стабилизатори).

(2) Покрај деловите од став 1 на овој член, моторните модели имаат мотор, пропелер и поединечни категории и стојни трап (тркала или пловци).

Член 6

(1) Крилото, трупот и опашката се главни делови на леталото.

(2) Главните делови се состојат од костур кој што создава облик на моделот и му ја дава потребната цврстина. Пресфлакмата му дава на моделот конечна форма погодна за летање.

(3) Крилото, служи за одржување на моделот во воздухот. Непревслечено крило се вика костурот на крилото и се состои од рамењача или повеќе рамењачи, предна(нападна) и задна (излазна) ивица кои со ребрата ја сочинуваат контурата на крилото. Ребро или профил на крилото се вика облик на пресекот на крилото во правецот на лет.

(4) Трупот, служи за спојување на крилата, површините на опашката и центрирање на моделот, а кај моторните модели за сместување на моторот или друга погонска група.

(5) Кај радиоконтролираниот лет површините на опашката се состојат од подвижен и неподвижен дел. Подвижните делови се викаат кормила. Кормилата можат да бидат за правец, висина и нагиб.

(6) Површините на опашката овозможуваат правилен лет на моделот. Тие се состојат од хоризонтален и вертикален стабилизатор. Хоризонталниот стабилизатор служи за одржување на висината, а вертикалниот за одржување на правецот.

Член 7

Моделот треба да носи ознаки на сопственикот и сите кокови или метални делови што изгледаат слично и се во правец спрема напред треба да имаат полупречник најмалку 5 мм.

Член 8

(1) Непосредно пред секој лет моделарот треба да ја провери вистинската состојба и исправната функција на сите делови коишто обезбедуваат ефикасен и безбеден лет на моделот и треба да ја провери прицврстеноста и осигуреноста на сите делови со посебен акцент на моторот и елисата.

(2) При користење на моделите на летала следните делови не се употребуваат:

- а) Метални краци на елисите или роторите;
- б) Поправани краци од елисите или роторите;
- в) Несоодветно монтирани мотори;
- г) Ножесто остри нападни ивици;
- д) шпицести кокови или навртки за прицврстување на елисите;
- ѓ) Нефлексибилно прицврстена радио опрема изложена на вибрации од моторот;
- е) Тег или тешки делови што би можеле да отпаднат за време на летот;
- ж) Фитили што горат незатворени во заштитна цевка или друга направа што ги затвара и гаси;
- з) Елиси што се склопуваат према напред во правец на летот.

Член 9

(1) Модели за кои не е проверена летачката способност не треба да се употребуваат во присуство на гледачи. Моделот треба да се управува на начин кој не ја загрозува безбедноста на гледачите или останатите моделари.

(2) При употреба на модели на натпревар или во присуство на гледачи не треба да се лета некој модел додека не направи пробен лет, за да се увери дека моделот е во летачка состојба.

Член 10

(1) По полетувањето на моделот моделарот треба да го напушти просторот за полетување и да ја тргне опремата, а во случај на едрилицы да ја смота сајлата.

(2) Местото за полетување треба да биде определено така што ќе гарантира безбедност во поглед на: правецот и силата на дувањето на ветерот, меѓусебната положба на зградите, полетната стаза, паркингот за возила, просторот за гледачите и местото каде што, со оглед на ветерот, после нормален лет ќе слетуваат моделите и да е леталиштето што подалеку од електрични далноводи.

(3) Површините за рекреативно или натпреварувачко летање во близина на аеродромот, посебно во близина на полетно-слетната патека, може да се изберат по добиено одобрение од аеродромската контрола за летање.

Член 11

(1) Со моделите може да се лета само на спортски аеродроми или ливади, кои дозволуваат потполно искористување на перформансите на моделите и нивно безбедно враќање.

(2) Гледачите треба да се оддалечени најмалку 25 метри од местото на полетувањето (стартната линија).

Член 12

(1) Кај кружнокомандуваните модели, поради големата центрифугална сила што се јавува за време на летот, неопходно е пред секој лет да се изврши посебна проба на јачината на управувачкиот систем со истегнување.

(2) Пробата се врши на начин што моделот се држи за трупот помеѓу крилото, а на другиот крај на сајлите што се закачени за моделот се поставува динамометар, со кој континуирано се влече се додека силата на скалата не покаже вредност 10 пати поголема од тежината на моделот.

(3) При летање со моделите од став 1 на овој член, гледачите треба да стојат позади ограда висока 2,5 метри.

Член 13

(1) За управување на модели, може да се користат сите комерцијално произведени радиостаници наменети за моделарство.

(2) На станицата не треба да се приклучуваат високофреквентни појачала.

(3) Станицата може да се користи само со антена пропишана од страна на производителот.

(4) Од причина што станиците немаат заштита од други станици кои работат на иста фреквенција не смее да се вклучуваат истовремено две станици со иста фреквенција додека лета моделот.

(5) Станиците несмеат електронски или механички да се менуваат.

(6) Радиостаницата треба да има обележано на видно место фреквенција на која работи.

(7) Пред секој лет треба да се изврши прегледот наведен во член 8 на овој правилник.

(8) Во случај да се одвиваат и други воздухопловни активности на аеродромот (летање со спортски воздухоплови, падобрански скокови) моделите можат да го користат просторот над аеродромот само во координација со одговорното лице за активноста што се одвива.

Член 14

Со влегување во сила на овој правилник престануваат да се применуваат одредбите за модели од Правилникот за летање на воздухоплови („Службен лист на СФРЈ” бр. 10/79 и 4/83).

Член 15

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето на „Службен весник на Република Македонија”.

В.д. директор,
Зоран Крстевски, с.р.

2653.

Врз основа на член 20 од Законот за воздухопловство („Службен весник на Република Македонија” бр. 14/06, 24/07 и 103/08), директорот на Агенцијата за цивилно воздухопловство донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА НАЧИНОТ И УСЛОВИТЕ ЗА ЛАНСИРАЊЕ НА
РАКЕТИ И ДРУГИ ЛЕТАЧКИ ОБЈЕКТИ ЗА НАУЧНИ,
СПОРТСКИ И ДРУГИ ЦЕЛИ ШТО МОЖАТ ДА
ЈА ЗАГРОЗАТ БЕЗБЕДНОСТА НА ВОЗДУШНИОТ
СООБРАЌАЈ**

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат начинот и условите за лансирање на ракети и други летачки објекти (во натамошен текст ракетни модели) за научни, спортски и други цели што можат да ја загрозат безбедноста на воздухопловниот сообраќај.

Член 2

Одредени изрази употребени во овој правилник го имаат следното значење:

- ракетен модел е авио-модел кој се подига во воздух без кор е на аеродинамички антигравитациони подигнувачки сили, кој се движи со помош на моделарски ракетен мотор, кој содржи уред за безбедно враќање на земјата во состојба во која е способен повторно за лет и да кој е направен од трајни (цврсти) неметални делови;

- мотор на ракетен модел е реактивен ракетен модел на цврсто гориво каде што сите хемиски состојки кои можат да горат се претходно измешани и спремни за употреба.

Член 3

Ракетните модели се класифицираат на следните видови:

- Ц1 модели за постигнување на висина;
- Ц2 модели за постигнување на висина со товар;
- Ц3 модели за времетраење на летот со падобран;
- Ц4 модели за времетраење на летот на ракетоплан;
- Ц5 модели на макета за постигнување на висина;
- Ц6 модели за времетраење на летот со трака;
- Ц7 модели на макети;
- Ц8 модели за времетраење на летот клизачи-РЦ радио управувани модели;
- Ц9 модели за времетраење на летот со елиси-жирокоптери;
- Ц10 модели за времетраење на летот со крила-рогала;
- Ц12 модели за времетраење на летот-триатлон.

Член 4

Ракетните модели пред лансирање и лет треба да го исполнуваат следните услови:

- Во врска со тежината-вкупна или максимална тежина, вклучувајќи го моделарскиот ракетен мотор или мотори на ракетен модел, не смее да биде поголема од 0,5кг (500гр) освен Ц7 каде што е дозволена тежина до 1,00кг (1000г).

- Во врска со погонска снага - Во моментот на лансирање моделарскиот ракетен мотор не смее да содржи повеќе од 125 грама гориво.

- Во врска со број на степени - максимум до три степени.

Степенот се дефинира како дел од моделот кој содржи еден или повеќе ракетни мотори, кој може да се оддели или вистински да се одвои за време на летот. Делот на моделот без погон не се смета како степен. Под повеќе степен модел се подразбира модел кој што има таква конфигурација во моментот кога ќе го започне своето движење по рампа. Моторите кои што истовремено се палат се сметаат за едностепени без разлика на бројот на одвоени делови.

Вкупниот потисок во понискиот степен на моторот мора од безбедносни причини да биде еднаков или поголем од вкупниот потисок на моторот во било кој повисок степен. Потисокот на првиот степен мора да биде подеднаков или поголем од потисокот во секој повисок степен.

- Во врска со условите на конструирање - ракетниот модел треба да биде конструиран така да е способен за повеќе од еден лет и да содржи сретства за забавување и негово спуштање на земја, така што неговата конструкција да не биде значително оштетена и да не претставува опасност за лушето и објектите на земјата.

Ракетниот модел не треба да го исфрли својот мотор за време на летот освен ако се вградени во делот од конструкцијата кој ќе се спушти на земјата. Кај ракетопланот моторот мора да се спушти со помош на развиена трака со димензии од 25x300мм или со падобран од 4дм2. Моторот не смее да биде прицврстен - залепен или составен дел од конструкцијата на моделот.

Сигурно приземјување на пониските степени кај повеќе степени модели е дозволено без опрема за приземјување на трака-падобран доколку:

1. Понискиот степен има три или повеќе стабилизатори
2. Должината не е поголема од 1 -1/2 пати од должината на моторот
3. Спуштањето е прогласено за безбедно од страна на главен судија

Конструкцијата треба да биде од дрво, хартија, гума, кршлива пластика и слични материјали без побитни метални делови.

Конструкцијата треба да содржи прицврстени површини кои што ќе обезбедат аеродинамичка стабилизација и ќе воспостават сили потребни за одржување на правилната патека на летот.

Ракетниот модел не треба да содржи било каков тип на експлозив или пиротехнички терет.

Член 5

Моторот на ракетен модел кој што ќе го снабди моделот со погонска сила треба да одговара на следниве стандарди:

- моторот на ракетниот модел е реактивен мотор кој што ги има сите погонски состојки однапред сместени во одливот така да неможат лесно да се извадат

- на натпреварување во ракетното моделарство дозволена е употреба на следните мотори, со вкупна придвижувачка сила-сила на потисок:

Мотор класа вкупна сила на потисок

A/2	1.25 Ws
A	2.50 Ws
B	5.00 Ws
B	10.00 Ws
Г	20.00 Ws
Д	40.00 Ws
Г	80.00 Ws

- Куќиштето на моторот на ракетниот модел треба да биде од неметални материјали со мала термална спроводливост. Температурата на надворешната површина на куќиштето не смее да биде поголема од 200 целзиусови степени во текот на употребата или после употребата. Минималниот пречник на куќиштето не смее да биде помал од 10мм.

- Куќиштето на моторот на ракетниот модел треба да биде дизајнирано и направено така да не пукне доколку дојде до внатрешен натпритисок.

- Моторот на ракетниот модел треба да биде дизајниран така што нема да може спонтано да се запали во воздух, во вода или како последица на физички удар и температура од 80 целзиусови степени.

- Моторот на ракетниот модел не треба да содржи повеќе од 125 грама потисно/погонско гориво. Не би требало да произведе повеќе од 100 Ws вкупна придвижувачка сила и би требало да има потисок подолг од 0,5 секунди.

- Моторот на ракетниот модел се транспортира и складира без поставен елемент за палење кој што може да биде активиран со отворен оган, температура поголема од 150 целзиусови степени или со случајно емитување на радиофреквенција.

- Моторот на ракетниот модел не треба да исфрла од својата млазница никакви делчиња на согорувачкиот погонски/потисен материјал-гориво и не смее да запали сува хартија или трева на далечина од 1 метар од млазницата на моторот.

- Моторот на ракетниот модел не треба да се изменува цел да се сменат неговите објавени и востановени карактеристики или димензии.

Член 6

Ракетниот модел за време на летот не треба да предизвикува опасност за воздухопловите и не треба да се користи како оружје против воздушни или цели на земјата.

Член 7

Во текот на сите постапки поврзани со лансирањето и летот на ракетниот модел како и во поглед на безбедноста и спроведувањето на одредени постапки на полигонот одговорен е раководителот на обезбедувањето на полигонот, кој треба да е полнолетен.

Раководителот на обезбедувањето на полигонот може да има еден или повеќе заменици кои исто така треба да се полнолетни.

Пренесувањето на овластувањата за обезбедување на полигонот не го ослободува раководителот на обезбедувањето на полигонот од целосна одговорност и овластувања на лансираниот полигон.

Член 8

Сите ракетни модели кои ќе се користат на полигонот треба да добијат одобрение за лет, или забрана од страна на раководителот на полигонот или неговиот овластен заменик врз основа на негова слободна проценка во поглед на безбедноста на моделот во летот.

Член 9

Лансираниот уред или механизам треба да се користи така да ограничува хоризонтално движење додека моделот не постигне брзина потребна за безбеден лет.

Аголот на лансирање (елевациони агол) треба да е поголем од 60 степени.

Член 10

Лансирањето или палењето на моторот треба да се изврши со далечинско електрично средство со оддалеченост најмалку 5 метри од моделот при што истото треба да биде под потполна контрола на лицето кое го лансира моделот.

Раководителот или неговиот овластен заменик поседува клуч од сигурносната брава кој оневозможува моделот да се лансира додека споменатиот клуч не се стави во уредот. Кога ќе се увери дека моделот може да се лансира на безбеден, задоволителен начин раководителот или неговиот заменик го става клучот во бравата за да овозможи палење и лансирање.

Сите лица во близина на лансирањето треба да се известат дека претстои лансирање на ракетен модел при што се потребни најмалку 5 секунди гласно одбројување пред да се лансира ракетата.

Член 11

Брзината на ветерот треба да биде помала од 9 метри во секунда, а видливоста да е повеќе од 500 метри пред да се активира и лансира било кој ракетен модел.

Член 12

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

В.д. директор,
Зоран Крстевски, с.р.

2654.

Врз основа на член 44 став 7 од Законот за воздухопловство („Службен весник на Република Македонија“ бр.14/06, 24/07 и 103/08 директорот на Агенцијата за цивилно воздухопловство донесе

П Р А В И Л Н И К ЗА НАЧИНОТ И ПРАВИЛАТА НА ЛЕТАЊЕ СО БАЛОНИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат начинот и правилата на летање со балони.

Член 2

Одделни изрази употребени во овој правилник го имаат следното значење:

1. Балон е воздухоплов, полесен од воздухот, кој се искачува со помош на топлиот воздух или гас полесен од воздухот или комбинација на двата;

2. Зона на спортски аеродроми е утврден дел од воздушниот простор над спортскиот аеродром и околу него.

3. Дозвола за пилот на слободно летачки балон е документ со кој се потврдува дека лицето е оспособено за летање со балон.

4. ГПС (Global Position System) е сателитски навигационен систем.

5. Контролиран воздушен простор е дел од воздушниот простор, со утврдени размери, во кој е обезбедена служба за водење на воздушниот сообраќај во размер, кој е определен со класификација на воздушниот простор.

6. Корпа на балонот е контејнер за екипаж, кој е обесен под куполата на балонот.

7. Купола на балонот е дел од балонот кој е наполнет со средство што му дава погон за качување.

8. Лет на балонот е време од моментот кога балонот ќе се помести т.е. одвои од земјата, до моментот кога крајно (последен пат) ќе ја допре земјата.

9. Воздухопловна Федерација на Македонија (ВФМ) е организација на авиоспортите во Република Македонија.

10. Несреќа со балон е случка поврзана со летање на балонот која настанува од моментот кога пилотот влегува во корпата на балонот со кои има намера да го обави летот до моментот кога се исклучува (слетува) и поради што:

- има еден или повеќе смртни случаеви или потешко повредени, или багажот е многу оштетен.

- има оштетување или грешка во структурата на балонот.

- балонот е изгубен или потполно не достапен.

11. NOTAM (Notice to airman) е информација за пилотот.

12. Организирано летање со балони е летање со намена на спортско летање на три или повеќе балони, школување (во склоп со програмата за школување) спортски натпревари или приредби.

13. Условно забранета зона е одреден дел од воздушниот простор на копно или територијална водена површина во кој летањето е забрането во одредено време и под одредени услови.

14. Напомена е забелешка, впишана во дозволата или е нејзин составен дел и утврдува посебни услови права или забрани кои се однесуваат на дозволата.

15. Забранета зона е одреден дел од воздушниот простор над копно или територијална водена површина во кои летањето е забрането.

16. Место за слетување на балонот е доволно голема копнена или водена површина, која овозможува безбедно слетување на балонот.

17. Специјализирана организација е здружение или друштво кое во своето членство вклучува стручњаци од областа на балонарството.

18. Тренажна зона е дел од воздушниот простор над копно или територијална водена површина во кои се врши летање во одреден временски период.

19. Големи поправки на балонот се сите поправки освен оние што ги дозволува производителот.

20. ВФР (Visual Flight rules) се правила на визуелно летање.

21. Водач на летањето е лице кое е одговорно за припрема, организација, изведување и водење на летањето со балон.

22. Полетувачко место за балони е копнена или водена површина од кој може безбедно да се полета со балон.

23. Осигурена површина (зона) е онаа која има посебен статус (поради безбедност на природни вредности) со постапка утврдена со закон.

24. Воздушен брод е воздухоплов полесен од воздухот со капкаст облик на кого сила (погон) му дава топлиот воздух или гас полесен од воздухот или комбинација на двете, кој има свој погонски систем и средства за контрола на правецот на летање.

25. Самостоен налет е времето на летање во кое ученикот е единственото лице во воздухопловот.

26. Падобран на балонот е материал во кружна форма (истиот од кој е сошиен и самиот балон) која ја отвара и затвара куполата поради пропуштање на воздух односно ладење.

27. Мотор за ладно полнење е вентилатор со кој балонот се полни пред да почне со загревање.

28. Термички столбови е подигање и вртложене на топлиот воздух од земјината површина кое е предизвикано од загревање на површината од сончевите зраци.

29. Номекс е платно кое не гори.

30. Воздушни ножички е разлика на два спротивни правца на ветрови.

31. Максимална маса на балонот е величина која е во зависност од дизајнот и величината на куполата, а не смее да биде поголема во никој случај од максималната маса зададена од упаството на производителот.

32. Минимална маса на слетување е величина дредена со упаството на производителот, а во нејзе се прерачунати: Тежината на балонот, тежината во корпата и тежината на куполата.

33. Кубна запремина на топовоздушниот балон е запремина која се пресметува секоја геометриска форма на секој дел од системот на балонот при неговата најголема запремина, која допринесува за летот на балонот и се пресметува во кубни метри.

34. Табела за товар (LOADING CHART) е дијаграм по кој со помош на таблици се пресметува носивост на балонот на одредени височини.

35. Стандарден облик на купола се балони со облик на топка или јажеста форма.

36. Специјален облик на купола се балони со различни форми од стандардната форма на балонот (шишиња, куќи, превозни средства, облици на животни итн).

37. Пилот пламен е пламенот кој постојано гори кај горилникот, а него го предизвикува гасната фаза од гасот.

38. Систем за брзо откачување (Quick Release) е систем за брзо откачување на балонот при полетување.

Член 3

(1) За летање во неконтролиран воздушен простор балонот треба да ја има следната опрема:

1. Во куполата термометар,
2. Во корпата барем две боци плин,
3. Висинометар,
4. Апарат за гаснење пожар,
5. Транспондер (мод Ц).

(2) За летање во контролиран воздушен простор балонот треба да има, покрај опрема од став 1 на овој член и следнава опрема:

1. ГПС,
2. вариометар,
3. радио станица,
4. транспондер (мод Ц).

Член 4

(1) Балонот се употребува доколку има важечко уверение за пловидбеност и има евиденциска табличка.

(2) Евиденциската табличка треба да биде поставена на видливо место на балонот и ги содржи следните податоци:

- Производител (фирма или лице),
- Тип и модел,
- Година на производство,
- Производен број,
- Носивост,
- Други податоци.

(3) Балонот се употребува за спортско летање, натпреварување, оспособување на пилоти на балон, превоз на лица, за панорамски летови, падобранство и во рекламни цели и за намена за употреба која е впишана во книшката за летање на балонот, за кој бил атестиран и чија намена е предвидена во упаството за летање (одржување на балонот).

Член 5

(1) Балоните полетуваат и слетуваат на места безбедни за поедините типови на балони во склад со упаствата за летање издадени од производителот.

(2) Полетување и слетување на балонот е дозволено насекаде каде што тоа може безбедно да се изведе освен на подрачје каде е тоа забрането согласно објавите на НОТАМ-от и во подрачјата заштитени со закон.

Член 6

(1) Летањето со балон треба да се изведува согласно правилата за летање пропишани со овој правилник;

(2) Со балон смее да се лета само по правила на дневно визуелно летање (ВФР) во време од пола саат пред излез на сонцето до пола саат после залез на сонцето во период мај-септември;

(3) Летање со балони во зона на спортски аеродроми и места за полетување, слетување кои се наоѓаат во воздушен простор во класификација *G* е дозволено, ако пилотот на балонот добие одобрение од управата на спортскиот аеродром или местата за полетување и слетување т.е. дозвола од контролата на летање на истите, а при тоа летањето да не е во спротивност со режимот во обезбедените подрачја;

(4) Забрането е летање со балони над утврдени подрачја во неконтролиран воздушен простор од класификација *G* што е во согласност со наредбата за огласена забранета зона. Во одредено време и под одредени услови е забрането летање во условно забранетите зони и тренажни зони, а што се објавува со известување до пилотите (НОТАМ);

(5) Балонот може да лета под минимална висина утврдена за визуелно летање, согласно прописите, што ги уредуваат правилата за летање со воздухоплови, при тоа мора да биде обезбедена најмала висина, која обезбедува безбедно слетување. Балонот мора да лета најмалку 50м над улици, железници, жичари, далноводи, други објекти како и над групи луѓе. Во фаза на слетување и полетување балонот може да лета и пониско од 50м над објекти и групи луѓе;

(6) Во системот за напојување со гориво (црева за горилникот, редуктори, стеги)не треба да се употребува на неатестирана опрема;

(7) Не треба да се лета со балон под дејство на алкохол и опојни дроги.

Член 7

Летањето со балони во контролиран воздушен простор може да се врши ако:

1. Балонот е опремен согласно член 4 став 2 од овој правилник;
2. Пилотот на балонот има дозвола за летање со балон и најмалку 30 часа самостоен лет;
3. Пилотот на балонот го најави летот.

Член 8

(1) Летањето со балони поради оспособување, спортски натпревар, летање на балон со пилот кој има важечка дозвола за пилот на слободно летачки балон издадена во странство или јавна манифестација со балони се надгледува од раководител на летањето кој има дозвола за пилот на балон со впишано овластување за инструктор.

(2) Раководителот на летање треба пред полетување да:

1. ја провери регистрацијата и важноста на дозволата за летање со балон;
2. види дали учениците за пилот на балон се впишани во евиденција на ученици и дали се опремени со прописната опрема;
3. ја провери метеоролошката ситуација и во зависност од временските услови да издаде согласност за летање;
4. го води летањето и се грижи за ред и дисциплина на местото на полетување и слетување;
5. забрани летање кога ќе се посомнева дека балонот или опремата не се безбедни, или кога ќе се посомнева дека лицата кои треба да летаат се душевно или телесно неспособни да летаат со балон односно се под дејство на алкохол, наркотички сретства или други психофизички средства;
6. одлучува за почеток, прекин и крај на летањето со балон;
7. да забрани летање на лица кои ги кршат правилата на летање или на било кој друг начин ја загрозуваат безбедноста на летање.

Член 9

(1) Пред секое полетување пилотот на балонот треба да ја информира контролата за летање дека планира лет, и тоа во која област ќе се лета, времетраењето на летот и висината на летот и ознаките на балонот. Најавата може да ја изврши со помош на телефон или радио врска.

(2) По слетување пилотот на балонот треба да ја информира контролата на летање дека летот е завршен.

Член 10

(1) Секој пилот пред самиот лет треба добро да ја проучи метеоролошката ситуација и прогнозата за подрачјето каде ќе се лета. За негова сопствена сигурност покрај сите прогнози може да се пушти балонче наполнето со хелиум или балон гас, и да се прати се додека е видно со голо око.

(2) Поради голема осетливост на балонот на термички столбови, условите за лет се најдобри два до три часа по излегување на сонцето и пред заоѓање на сонцето. Во зимските месеци, а особено кога има снег може да се лета и по цел ден, како и во деновите кога нема термичка активност.

Член 11

Местото за полетување на балонот треба да биде чистина без препреки и остри предмети за да не се оштети куполата. Во правецот на отварање треба да има минимум простор душло поголем од должината на балонот (корпа плус купола), а додека кога би имало ветар во границите на дозволената јачина за полетување треба да се полета во завет.

Член 12

(1) Во случај на подготовка за спојување со корпата и куполата, корпата се свртува така што ветерот да дупа во дното од корпата, а торбата со куполата се сместува околу 4-5 метра од корпата.

(2) Садовите за плин се прицврстуваат за корпата со помош на ремени, со тоа што течната фаза треба да биде свртена према работ од корпата.

(3) Горилникот се мести на држачите и цревата за довод на гориво се прицврстуваат за истите. Откако ќе се прицврстат цревата се обвиткуваат со кожна облога заедно со металните јажиња кои ја држат корпата преку карабините прицврстени за куполата. Облогата е околу еден метар долга и 30 цм широка.

(4) Горилникот се спојува со садовите за плин преку цревата за довод на истиот и се проверува случајно од некаде да не излегува плинот (уво, нос).

(5) По уверувањето дека све е добро припремено се легнува корпата во правец на торбата со куполата со тоа што отворот за ногата(скаличката) останува од горна страна, и се запалува гасната фаза од горилникот (пилот пламен).

(6) Течната фаза се пушта и со кратко пуштање на горилникот, се проверува како гори и колку е притисокот во него. По уверувањето дека е се во ред се гасат гасната и плинската фаза и со кратко дување се празнат цревата за довод од гасот кој преостанал во нив, и се преминува на следната фаза од припремата за полетување.

Член 13

(1) Номексот служи при летот да го штити пилот пламенот од ветар и гаснење. Од торбата се извлекува устата од балонот и се мести така што делот кој е изработен од номекс да биде постелен на земја. Потоа се спојуваат челичните јажиња спрема боите со кои се означени. На еден карабин одат две или повеќе челични јажиња со иста боја. Откако ќе се зацврстат челичните јажиња за карабинот се извлекува делот изработен од номексот. Црвената гуртна која излегува од куполата и е поврзана со воздушниот падобран треба стално да биде од десна страна и да биде прицврстена за горниот десен карабин.

(2) Челичните јажиња мора да бидат неоштетени. Пред да се почне со ладно полнење на куполата на екипажот му се задаваат задачи кој што треба да работи за време на ладното и топлото полнење па се до самото полетување.

(3) Кај балоните до 3000м³ доволни се четири лица за успешно подигнување на балонот. Двајца членови треба да се кај устата на балонот, а еден да го држи јажето на врвот од куполата кој во даден момент полека го попушта за да балонот се крене над корпата.

(4) Вентилаторот за ладно полнење се става покрај корпата од левата страна. Се извлекува куполата од торбата со споро движење во спротивна страна од корпата. Вентилаторот се вклучува кога двајцата одговорни за устата од балонот се на свое место. Кога балонот веќе почнува да ја добива формата членот кој е задолжен за јажето од врвот на куполата го зацврстува падобранот за отворот со помош на велкро (чичак трака) по боја или број се во зависност како е обележано. Во меѓувреме пилотот на балонот странично ја повлекува куполата како подобро би се наполнила со ладен воздух, но тоа смее да го прави само за гуртните кои се протегаат од врвот према устата на куполата, а никако да се влече за самото платно да не дојде до оштетување на истото.

(5) Корпата се врзува со јаже (за карабин) за кука за влечење на возилото со кое се носи балонот или за некое друго место кое би го задржал балонот во случај ветерот во маѓувреме да се појача, со тоа што мора врзувањето да биде такво, веднаш по потреба да може да се одврземе (Quick Release).

Член 14

(1) Кога куполата во целост е наполнета со ладен воздух се преминува на полнење со топол воздух, но претходно мора уште еднаш да се направи целосен преглед на опремата. Куполата не треба да биде оштетена, падобранот треба да е правилно прицврстен, карабините да се правилно прицврстени, торбата од куполата да е правилно спакувана и прицврстена за еден од столбовите кои го држат горилникот. Потоа се известува екипажот да се спреми за топло полнење. Повторно се отвараат вентилите од садовите за плин, се пали пилот пламенот и со кратки пламени од 2-3 секунди се загрева воздухот во куполата. Во меѓувреме се гасне вентилаторот.

(2) Кога се почнува со загревање на воздухот во куполата се внимава да не се потпали устата на куполата или платното околу неа. Кога балонот ќе почне да се крева членот кој се наоѓа на јажето од врвот на куполата, полека и рамномерно се движи према корпата и се обидува што поспоро куполата да се крене. Кога куполата е издигната и смирена јажето му се дава на пилотот, а тој го врзува за карабин.

(3) Во моментот кога куполата веќе се има кренато околу 60 степени од површината на земјата им се кажува на преостанатите членови да се доближат до корпата, а пилотот назначки влегува во истата со тоа што продолжува со внесување на топол воздух во самата купола.

(4) Во случај устата да сака да се затвори се престанува со греење на куполата и се причекува 2-3 секунди повторно да се отвори и се продолжува со греење. За тоа време членовите на екипажот треба да се потпрени на самата корпа и да чекаат за качување на патниците во истата.

Член 15

(1) Пред да влезат патниците во корпата пилотот треба да ја провери црвената гуртна дали е исправна и да се повлече 1-2 секунди да се види како реагира. Се проверуваат инструментите дали функционираат нормално и се прицврстуваат за местото наменето за нив. Пред полетувањето ако пилотот не е сигурен за максималната маса на балонот треба да се пресмета максимално дозволената тежина која смее балонот да ја подигна согласно табелата на товар (LOADING CHART).

(2) Во случај да се превезуваат патници пред полетувањето се предупредуваат на следното:

- дека не смее да се држат за цревата кои го спроведуваат плинот;
- дека не смее да го допираат црвеното јаже;
- за време на летот да не мрдаат премногу во корпата;
- да не ја напуштаат корпата после слетувањето се додека пилотот не им одобри;
- дека смеат да се држат за рачките во корпата;
- при слетувањето треба да заземат положба која им е објаснета при брифингот пред полетувањето.

Член 16

Полетувањето започнува со загревање на воздухот во куполата. Во моментот кога балонот има можност малку да се помрдне се престанува на кратко со греењето, како куполата би се стабилизирила. Во тој момент балонот е спремен да се оддели од земја. Се продолжува со кратки дувања на топол воздух во куполата со што и се одвојува односно се започнува летот и се загрева куполата до толку колку високо сакаме да оди-

ме, но не смее да се претера да не дојде до прегревање на балонот. Кај вакво полетување мора да се внимава да не се добие чувство на лажно полетување, кое настапува поради воздушната струја која удира во горниот дел на куполата. Во вакви услови треба да се употреби патент за брзо одврзување (quick release patent) или јаже кое е така врзано за карабинот од корпата со што би можело веднаш да се ослободи. Исто така се дозволува полетување позади некоја заветрина (ротор), односно некој рид или дрворед. Ова значи се повторува истата постапка како и кај нормалното полетување, но во моментот кога треба да се одвои од површината на земјата треба тоа да се направи со поголема вертикална брзина за што побрзо да се влезе во стабилниот слој на ветерот.

Член 17

(1) Висината на летот се контролира само со горилникот односно со загревање на воздухот. Вентилот на горилникот е така конструиран да биде потполно отворен или затворен. Вентилот на горилникот се контролира со помош на рачка која кај различни типови на вентили различно функционира. На карактеристиките на летот со балон најмногу зависат температурата на околината и оптеретувањето на балонот.

(2) Воздухот во куполата се загрева со кратки палења односно со кратки повлекувања на рачката на горилникот 2-3 секунди.

Член 18

Со падобранот плански се намалува качувањето (узгонот) на куполата и затоа со него треба внимателно да се ракува. За време на летот падобранот не смее да биде отворен подолго од три секунди. Помеѓу две отварања куполата треба да се врати во своја првобитна положба. За време на тие три секунди дозволени се три потегнувања што од прилика би значело 2-3 метри потегната црвена гуртна надолу. Кога кај недоволно оптеретен балон падобранот не се врати веднаш, во тој случај се употребува горилникот и со кратко вдување на топол воздух во куполата тој да се врати во својата положба.

Член 19

Отворите за испуштање на воздух од страна се употребуваат кај куполи над 3000м3, кои можат да понесат голем број на патници и служат за ротирање на самиот балон и побрзо испуштање на топлиот воздух од куполата и со тоа побрзо легнување на истата на земја да не би дошло до влечење на корпата на појак ветар.

Член 20

(1) Во воздух постојано треба да бидат приклучени два сада за плин на спротивната страна на корпата и тоа без разлика каков горилник се користи и задолжително е придржување на упатството за летање од производителот.

(2) За полнење на куполата се користи десниот сад, а левиот само за лица леваци.

(3) Се лета со левиот сад (или обратно), а десниот се чува за моментот кога ќе се променува празниот сад или во случај кога треба појачана снага во текот на летот или слетувањето.

(4) Кога ќе се стигне до последните два сада мора во претпоследниот да се остави 30%гас.

(5) Се слетува со минимум 25% гас во двата последни сада. Тоа овозможува доволна снага на пламенот за време на слетувањето. Во случај на ниски температури во сатовите може да се додаде малку кислород како би го појачале притисокот.

Член 21

(1) Качувањето (движење нагоре) со балон се постигнува со почесто вдување на топлиот воздух во куполата. Доколку нема инструмент за мерење на температурата тогаш не треба да се движи повеќе од 3м/с нагоре.

(2) Кај балоните со посебен изглед обавезно е придржување до упатството на производителот.

Член 22

(1) За спуштање на балонот потребно е пилотот подолго време да не го пали горилникот. Во случај на спуштање од поголеми висини (ладно спуштање) балонот ќе почне да се врти околу својата оска.

(2) Брзината на спуштање се движи од 3-6м/сек во зависност од оптоварувањето и староста на куполата.

(3) Пилотот треба да внимава да не се потфати со пламенот устата на балонот при повторно полнење.

(4) При наглото спуштање пилотот треба да внимава на висината во однос на земјата и навремено да започне со греење на куполата за да не би дошло до појак удар во земја со балонот.

(5) Спуштањето се врши и со помош на падобран согласно член 18 од овој правилник.

Член 23

(1) Ако се лета на поголеми висини носивоста се намалува со зголемување на висината, и затоа претходно пилотот треба да ја пресмета носивоста на балонот со кој се планира да се лета.

(2) На поголеми висини треба да се носи маска со кислород.

Член 24

Во случај балонот да влезе во воздушен слој кој се движи во спротивен смер од смерот во кој се движел балонот пилотот треба да почне со загревање на воздухот во куполата. Пилотот прво го пали пилот пламенот и внимава како е свртен горилникот за да не се запали долниот дел од куполата.

Член 25

(1) Во термика воопшто не е дозволено летање со балон. Но доколку по некоја случајност се влезе во термички столб над земја пилотот треба да остави да се подигне балонот и истовремено да внимава кога термичкиот столб ќе го исфрли балонот, а куполата не биде испразнета и да пропадне во неконтролиран спуст.

(2) Кога во услови на термичност балонот цело време се движи неконтролирано горе долу, пилотот треба при секоја прва можност да слета, и треба по можност да слета на широка и чиста ливада без препреки.

(3) Не се лета во близина на кумулонимбуси.

Член 26

Пред секое полетување, во случај пилотот да не е сигурен за носивоста на балонот со кој треба да лета, се употребува табелата за товар (LOADING CHART) која ја издава секој производител на балони и е универ-

зална со која може да се одреди на која висина колку терет може да подигне балонот. Оваа табела е во зависност со температурата која е на земја и воздушниот притисок кој владее на одредена височина.

Член 27

(1) Местото за слетување со балон треба да биде поголема копнена површина која обезбедува безбедно слетување на балонот. Пилотот на балонот треба да одбере доволно голем простор, кој во правецот на слетување нема препреки како што се далеководи, дрвја, куќи, стока на испаша, посеви, винови насади (нарочито шпалир) или други градинарски култури и истиот може да биде ливада до која без проблем може да дојде возило кое ќе го собере балонот и екипажот кој летал со него.

(2) За слетување на појак ветар местото за слетување треба да биде во заветрина и тоа обратно од полетувањето.

Член 28

Во процедурата на слетување пилотот треба да го смири балонот на височина два пати поголема од неговата висина. Кога ќе се приближи до местото каде е предвидено слетувањето уште малку се намалува висината. Со горилникот се контролира брзината на спуштање. Пред балонот да ја допре земјата се гаснат вентилите за доток на гас и се испушта гасот кој бил во цревата за довод и некаде на 1-2м пред земја се повлекува падобранот и се чека додека балонот не застане. Екипажот и патниците во моментот на слетување мора да бидат во положба на слетување (потклекнати во корпата), и смеат да се исправат после дозволата од пилотот. Кога ветерот е појак куполата сама ќе падне према напред, а корпата ќе се преврти и во тој случај целиот екипаж треба да се држи за рачките во корпата се до моментот додека не застане влечкањето на корпата по земја и излегувањето на топлиот воздух од куполата.

Член 29

(1) По слетувањето доколку горилникот не е оладен истиот се лади во моментот кога балонот е потполно смирен. За цело време екипажот седи во корпата се до моментот додека пилотот не дозволи напуштање на корпата. Ако имало повеќе патници тие ја напуштаат корпата еден по еден но во никој случај сите наеднаш. Првиот кој ќе ја напушти корпата ја држи со едната рака за да не би полетал балонот поради разлика во тежина. Доколку балонот е во хоризонтална положба еден од екипажот го прифаќа јагето од врвот на куполата и се движи во правец на ветерот за да ја обори куполата, а за тоа време пилотот со црвената гуртна го повлекува падобранот и целосно ја лади куполата.

(2) Откако куполата е оборена на земја истата со помош на двајца до тројца помошници се собира во торбата. Корпата се растура односно се симнува горилникот и се става во својата футрола, пречките се вадат и се пакуваат во корпата, инструментите се исклучуваат и се ставаат на сигурно да не би дошло до нивно уништување при собирањето на балонот.

Член 30

Балоните на топол воздух можат да се користат за слободно летање, за тренинг и за разни манифестации, ако се врзани за земја, од причина што кога има појак

ветар од 3-4м/с веќе и врзаниот лет станува проблем. Балонот треба да биде врзан за најмалку три точки и тоа на карабините од корпата под горилникот, со јажиња кои имаат носивост најмалку 4000kg, не е препорачливо летање со врзан лет на јачина поголем од 5м/с.

Член 31

Во случај на прелетување на препрека, пилотот во право време треба да се одлучи дали ќе слета пред препреката или после. Слетувањето е возможно и од 15м. Ако пилотот одлучил да ја прескокне препреката тоа го прави навреме (во зависност од големината на балонот и неговата оптовареност) што значи започнува со греење на куполата на доволна одалеченост од препреката, но истовремено ја држи црвената гуртна како би можело да се работи со воздушниот падобран и по потреба веднаш после препреката да слета или да го продолжи летот на саканата висина.

Член 32

Во случај на опасност од контакт со далновод или струја потребно е пред да се случи контактот пилотот да ги затвори вентилите од садовите, плинот што е во цревата да го испушти преку горилникот, и во целост да го отвори воздушниот падобран со што корпата би била што поблиску до земја. Корпата се напушта или се чека помо не допирајќи ги металните делови.

Член 33

Во случај на оган во воздух пилотот на балонот треба веднаш да ги затвори вентилите и да го изгаси огнот со помош на апаратот за гаснење. Откако оганот е изгаснат пилотот на балонот повторно го пали пилот пламенот и веднаш треба да бара место за принудно слетување. Доколку не може да се запали пилот пламенот се спрема екипажот за тврдо приземнување.

Член 34

(1) Во случај на оган на земја пилотот на балонот треба веднаш да ги затвори вентилите од садовите и да го гаси огнот со противпожарен апарат.

(2) Доколку за време од 30 секунди не се изгасил огнот се известуваат сите присутни да се одалечат на задоволително растојание од корпата и пилотот треба да го напушти местото поради опасност од експлозија.

Член 35

Во случај на оштетување за време на летот, со загревање пилотот треба да се обиде да го надомести топлиот воздух што се загубил поради оштетувањето, да лета што пониско и треба што побрзо да слета на првото pogodно место. Доколку не постои таква можност да се контролира брзината на пропаѓање пилотот на балон ги исфрла целата опрема од корпата вклучувајќи ги и садовите за гас.

Член 36

Во случај на тврдо приземнување се известува екипажот и патниците дека следува тврдо слетување и после слетувањето ни по која цена да не ја напуштаат корпата без дозвола на пилотот. Сите се поставуваат во положба на тврдо слетување односно со меко свиткани

колена и со погледот во правец на летот (слетување), со главата пред работ на корпата и се држат за рачките во корпата. Пилотот на балонот ги затвора сите вентили од садовите за гас кои се во корпата и ги исфрла сите остри предмети.

Член 37

Во случај на прегревање на куполата пилотот на балонот треба веднаш да престане со греење и да слета на првото погодно место.

Член 38

(1) Доколку се примени течење на гасот на главниот вентил пилотот на балонот треба да го затвори доводот на гас и со другиот вентил да се обиде да слета на првото погодно место.

(2) Доколку пуштаат двата вентила пилотот на балон ги затвора доводите за гас и се припрема за присилно слетување така што ја исфрла целата опрема од корпата вклучувајќи и посудите за плин.

Член 39

(1) Доколку се изгасне пилот пламенот треба со запалка да се запали, а доколку и тоа не е возможно, а има горилник со два пилот пламена од соседниот горилник на кој му функционира пилот пламенот се работи со течната фаза повремено и се користи како запалка за горилникот на кој му откажал пилот пламенот.

(2) Ако се работи за еден пилот пламен тогаш:

- Се затвора главниот доводот за гас на садот;
- Се отвора главниот вентил на горилникот до крај;
- Одвреме навреме се отвара вентилот на садот;
- Со запалка се пали плинот на горилникот;
- Се отвора вентилот на садот така да се добие полн оган;

- Се смалува дотокот на гас од садот така да на главниот горилник гори само мал пламен. Со оваа постапка се контролира температурата во куполата и се слетува на првото пригодно место.

Наместо ова може да се користи и вентилот за течна фаза од другиот сад како пилот пламен.

Член 40

(1) За ноќен лет балонот треба да има јаки светла и инструменти односно висинометар, вариометар, ГПС, мапи и адекватен број на резервни рачни лампи.

(2) Планирањето на летот, утврдување на адекватни резерви на гориво и прибирање на информации за временските услови вклучувајќи го и тајмингот, пилотот на балонот треба да ги направи внимателно така што балонот да биде во можност да остане во воздух до излез на сонцето.

Член 41

(1) Во случај на магла летот треба да биде следен од земја.

(2) Летот треба да се одвива на горната граница од маглата, а штом ќе се здогледа било какво место за слетување веднаш да се слета. Во ваков случај најчесто се користи ладен спуст, за што треба да се информира екипажот и патниците.

(3) Побезбеден начин на слетување (ладен спуст) е кога пилотот и пратњата од земја би имале ГПС па со помош на координати му се укаже на пилотот каде да се наоѓа и каде да слета.

Член 42

Просторот во кој се складира балонот мора да биде чист и сув. Мокри или влажни куполи не смее да се складираат без претходно сушење. Кога се суши балонот тоа треба најпрво да се направи со ладен воздух, а дури потоа со топол. Садовите за гас се чуваат во простории без подрум кои имаат редовно проветрување.

Член 43

Може да се употребува купола, горилник, садови и корпа од различни производители како целина доколку самите производители го имаат наведено тоа во нивните упатства.

Член 44

Со влегувањето во сила на овој правилник престануваат да се применуваат одредбите од Правилникот за летање на воздухоплови („Службен лист на СФРЈ” бр. 10/79 и 4/83) кои се однесуваат на правилата и начинот на летање со балони.

Член 45

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.

В.д. директор,
Зоран Крстевски, с.р.

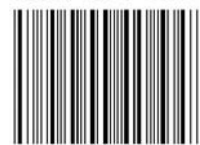

www.sivesnik.com.mk
contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје
бул. "Партизански одреди" бр. 29. Поштенски факс 51.
Директор и одговорен уредник - Тони Трајанов.
Телефони: +389-2-3298-860, 3290-471, 3290-449.
Телефакс: +389-2-3112-267.

Претплатата за 2008 година изнесува 9.200,00 денари.
„Службен весник на Република Македонија” излегува по потреба.
Рок за рекламации 15 дена.
Жиро-сметка: 30000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД - Скопје.
Печат: ГРАФИЧКИ ЦЕНТАР ДООЕЛ, Скопје.

ISSN 0354-1622

2008134